

Almanach ZŠ a MŠ Brno, Husova 17

1925

LET
HUSOVKY

25

ÚVODNÍ SLOVO

Vážení přátelé, kolegové, milí žáci,

držíte právě v rukou almanach, který Vám má být průvodcem historií i současností naší školy. Zanedlouho uplyne 125 let od chvíle, kdy starosta města Brna Gustav Winterholler slavnostně předal do rukou tehdejšího ředitele školy Franze Zaufala pozlacený klíč a s ním i správu nad novou školní budovou. Od té doby škola vychovala a vzdělala tisíce žáků, kteří našli uplatnění v mnoha profesích. Řada z nich vystudovala vysoké školy a stala se ve svých oborech uznávanými odborníky. Poděkování za to patří především všem kvalitním učitelům, kteří v průběhu uplynulých let na naší škole působili, i těm, kteří na ní působí dnes, za jejich obětavost, trpělivost, za trvalou snahu probouzet u mladé generace touhu po vědění.

Tak, jak se ve škole střídali žáci a učitelé, měnil také pozlacený klíč, atribut správce školní budovy, své opatrovníky, kteří někdy lépe, jindy hůře, ale vždy, a o tom nepochybuji, s nejlepším úmyslem konali pro blaho školy. Nyní opatruji pozlacený klíč v zásuvce svého psacího stolu já. Je to pro mne čest i závazek zároveň. Dnešní škola, Husovka, je moderní, dobře fungující vzdělávací institucí, která má dobrý zvuk nejen mezi rodiči, ale i mezi odbornou pedagogickou veřejností. Byl bych rád, kdyby tomu tak bylo i nadále. Přeji škole do dalších let, aby měla pozorné, pilné a vnímavé žáky, profesionálně zdatné, kreativní a zapálené učitele a příjemné, inspirující školní prostředí.

Roman Tlustoš
ředitel školy

Naše školní budova byla postavena v letech 1881-1883 stavitelem Karlem Matzenauerem podle projektu městských architektů Franze Neubauera a Leopolda Ruppá pro německou chlapeckou měšťanskou školu. Novostavba vyplnila proluku mezi objektem ženijního ředitelství a budovou německého tělocvičného spolku a v podstatě završila genezi reprezentační Eliščinovy třídy (*Elisabethstrasse*), dnešní Husovy ulice. Podobně jako u ostatních okolních staveb bylo rovněž zde nutné překonávat obtíže spojené se zakládáním budovy, jež způsobovaly pozůstatky městských hradeb a zejména podzemí Hackelovy brány.

Z architektonického hlediska budova kombinuje prvky antiky s renesancí, což je patrné především v řešení osového rizalitu, který je nad arkádami druhého patra korunován tympanonem vyplněným reliéfem se znakem města Brna a zakončeným akrotérií.

Školní budova nesla původně název „Rudolfinum“ (*Rudolphinum*) na počest korunního prince, arcivévody Rudolfa Rakouského. Významným impulsem k její výstavbě byl štědrý dar První moravské spořitelny (*Erste mährische Sparcasse*) ve

výši 130 000 zlatých rakouské měny. Pravděpodobně jako reakci na přes ulici stojící český Besední dům se Němci ovládaná spořitelna uvolila poskytnout tuto sumu pouze za podmínky, že bude „provždy zachován výlučně německý charakter této chlapecké školy“.

Stavba probíhala podle plánu. Na podzim 1882 už byla hotova venkovní fasáda, byla osazována okna a probíhaly dokončovací práce uvnitř budovy. Slavnostní otevření školy se mělo uskutečnit 10. května 1883, v den druhého výročí svatby korunního prince Rudolfa s princeznou Štěpánkou. Slavnost však byla o dva dny odložena, zřejmě kvůli očekávané účasti korunního páru, který tou dobou pobýval v Praze. Slavnostní otevření školní budovy tak nakonec proběhlo dopoledne 12. května 1883. Podle tradované zprávy měl školu skutečně odemknout pozlaceným klíčem samotný arcivévoda Rudolf, ale novinová sdělení hovoří jinak. Rudolf se svojí chotí Štěpánkou v tento den do Brna na své cestě do Vídně opravdu dorazil, ovšem až po poledni a navíc zde na vlakovém nádraží strávil jen pět minut potřebných k výměně části svého doprovodu.

Průběh a atmosféru slavnosti podrobně znamenal dobový tisk (*Brünner Zeitung*). Ne-

bude jistě od věci si je po 125 letech znovu připomenout:

„Slavnostní položení posledního kamene v měšťanské škole korunního prince Rudolfa.

Dnes dopoledne v 10 hodin se konalo slavnostní položení posledního kamene v nově postavené měšťanské škole korunního prince Rudolfa. Slavnost proběhla ve zkušební síni tohoto nádherného a podle nejnovějších zkušeností vystavěného ústavu, jež byla vyzdobena portrétem Jeho c. a k. Nejjasnější Výsosti korunního prince arcivévody Rudolfa v životní velikosti (od vídeňského malíře Witty, pozn. redakce). K oslavě se dostavili: pan starosta Winterholler s obecními radními a členy obecního a okresního výboru města Brna, ředitel spořitelny pan dr. E. Wallaschek s kurátory spořitelny, náměstek předsedy okresní školské rady pan Josef Kafka sen., pan císařský rada von Ripka, pan ředitel dr. Hofmann, pan sanitární rada dr. Kuh, obecní úředníci všech oborů obecní správy, učitelský sbor ústavu se všemi žáky, při stavbě činní živnostníci a další. Oslava začala přečtením věnovací listiny sekretářem Brazdou.

Listina je podepsána, kromě již uvedených přítomných pánů, také následujícími pány: dvorním radou rytířem d' Elvertem, dr. Frendlem, císařským radou von Suchankem, obecními radními Kellnerem, Hrdliczkou, Rachingerem, Arnoldem, Frömelem a Janovitzem, kurátorem spořitelny Gürtlerem, zástupci tisku, učitelským sborem a bezmála všemi přítomnými. Během podpisu listiny byl žáký ústavu přednesen vlastenecký slavnostní pozdrav (zveršovaný J. Lhotským), jehož sloky končí slovy: „ Sláva Tobě Rudolfe! Sláva Tobě Štěpánko!“ Předseda stavebního výboru obecní rada Kellner vedl pak proslov ke starostovi, přečetl jména osob zaměstnaných na stavbě a sice: ing. Rupp, stavebního mistra Matzenauera, kamenického mistra Dwořaka, tesařského mistra Schipky, truhlářského mistra Czelechowského a Hledika, zámečnického mistra Pospiecha, klempířského

mistra Böhma, sklenářského mistra Skardy, sochaře Dresslera, malíře pokojů Lobala, pokrývače Zizlavského, výrobce keramického zboží Mayera, všechny z Brna. Dále uvedl železářny v Blansku, brněnský ústav plynového osvětlení, výrobce dlažby Odoriko ve Vídni, Brněnskou vodárnu a. s. - Ritschel, Kurze a Henneberga (ústřední topení), Heinricha Dwořaka (asfaltování). Obecní rada Kellner věnoval všem vřelou pochvalu za jejich odvedenou práci. Na konci svého proslovu předal starostovi klíč od domu. Starosta Winterholler vyslovil poděkování obce obecnímu radnímu Kellnerovi a stavebnímu výboru a vzpomenuť velké štědrosti spořitelny, která vytvořila tuto budovu. (Bravo!) Především však je dnešní slavnost vlastenecká, neboť se slaví výročí svatby nejjasnějšího korunního páru. Způsob věnování této budovy pro ústav, která nese jméno Nejjasnějšího korunního prince, vypovídá nejen o loajalitě, nýbrž také o upevňování rakouských státních idejí, které vidíme ztělesněny v Jeho Veličenstvu císaři. Tato oslava se týká také Jeho c. a k. Výsosti, Nejjasnějšího korunního prince arcivévody Rudolfa, na něhož pohlížíme s velkou radostí, a který je pýchou celého Rakouska. (Bravo!) Ale dnešní slavnost je také oslavou spořitelny a ukazuje, jak výtečně spravovaný spořicí fenik jednotlivců prospívá celku. Starosta vyslovil spořitelně ještě jednou největší dík a požádal její představitele, aby obec podporovali co nejlépe v jejím dobročinném úsilí.

Potom předal starosta ústav řediteli Zaufalovi, v jehož rukách škola jistě bude prospívat a po-děkoval řediteli za jeho nadaci na 1000 zl., jejíž úroky mají ve výroční den otevření (školy) připadnout chudému žákovi ústavu. Nakonec starosta upozornil měšťanstvo na účel měšťanské školy, vyzval měšťany, aby svěřili své děti tomuto ústavu a vyslovil přání, aby tento dům zůstal zachován svému účelu jako památník doby, ve které bylo skutečně vzdělávání národa pokládáno za nejvyšší cíl. (Bravo!).

Potom děkoval pan dr. Wallaschek jménem spořitelny, která jistě také nadále své přebytky použije ve prospěch té lidové třídy, z jejichž pro-

středků plyne největší podíl vkladů. Spořitelna neopomine podporovat také dobročinné ústavy Brna. (Pokřik!) Slavná vláda, pod jejímž vrchním dohledem spořitelna je, nikdy neopomine podobné návrhy potvrdit. Řečník skončil se slovy: „Nechť bůh požehná Nejvyššímu císařskému domu, obzvláště oběma Jejím Veličenstvům, císaři a císařovně, jakož i Nejjasnějšímu korunnímu princí Rudolfovi a Nejjasnějšímu korunní princenzě Štěpánce.“ (Bouřlivý pokřik!)

Potom se přítomní odebrali do vestibulu, kde byl vložen poslední kámen. V tom byly uloženy v uzavřené plechovce: věnovací listina, rozpočet obce Brna za rok 1882, stavební plány školy, fotografie zevnějšku školy, jmenný seznam učitelů ústavu, ředitele a kurátorů spořitelny, členů obecního a okresního výboru, na stavbě zaměstnaných živnostníků, dále poslední účetní uzávěrka První moravské spořitelny, po jednom exempláři dnešního německého denního tisku Brna, jeden exemplář říšského zákona o národní škole a preliminář obce Brna na rok 1883.

Po přednesu děkovné řeči žákem ústavu mluvil pan ředitel Zaufal o rozvoji ústavu a o principech výchovy, jejíž nejvyšším principem je respektování všech jazyků a náboženství země. Přednesení národní hymny, po níž následoval bouřlivý potlesk k Jeho Veličenstvu císaři, ukončilo povznášející oslavu.“

Čtrnáct dní po slavnostním otevření školy, přesněji 28. května 1883, se do nových prostor přestěhovali žáci a učitelský sbor chlapecké měšťanské školy z ulice Solniční. Prvním ředitelem školy na Husově ulici 17 se stal dosavadní ředitel školy ze Solniční Franz Zaufal. Oficiální název školy tehdy zněl „Chlapecká měšťanská škola korunního prince Rudolfa“ (Kronprinz-Rudolph-Knaben-Bürgerschule). Jméno korunního prince Rudolfa zůstalo i přes jeho předčasnou tragickou smrt roku 1889 v názvu školy až do pádu rakouského mocnářství.

Rudolf Habsburský (1858-1889)

Rakousko-uherský korunní princ byl synem císaře Františka Josefa I. a Alžběty Bavorské. Jako dítě byl Rudolf citlivý, všestranně nadaný, ale psychicky nevyrovnaný, velmi trpěl nezájmem matky a citovým chladem otce. Ve třinácti se oženil s belgickou princeznou Štěpánkou, s níž měl jedinou dceru Alžbětu. Manželství však bylo nešťastné a Rudolf z něj hledal únik v náručích četných milenek a také v alkoholu a drogách, které přispěly k devastaci jeho osobnosti. Psychické problémy jej nakonec dovedly až k sebevraždě, kterou spáchal na konci ledna 1889 společně se svojí milenkou baronesou Mary Vetserovou v loveckém zámečku Mayerling.

Informace o škole z tohoto období jsou kvůli absenci školní kroniky jen velmi kusé. Víme například, že ve školním roce 1909/1910 v naší budově existovaly chlapecké školy dvě: obecná škola (Volksschule) s pěti postupnými ročníky a měšťanská škola (Bürgerschule) se třemi postupnými ročníky a jednoročním učebním kurzem. Celkem školu navštěvovalo 530 žáků, z toho obecnou školu 246 a měšťanskou školu 284 chlapců. Pedagogický sbor obecné školy představovalo pouze 5 třídních učitelů – Viktor Steinwender, Otto Schimpf, Johann Greinwiedl, Ignaz Chrastek a Johann Kießwetter.

Učitelský sbor měšťanské školy byl početnější, kromě třídních učitelů – Mathias Krebs, Adolf Wemola, Johann Pitzal, Karl Meixner, Johann Krzisch, Georg Langer a Karl Frank, jej tvořili ještě učitelé netřídní – Franz Wlczek, Eduard Mailinger a Anton Dworschak, katecheta P. Josef Nowotny a ředitel školy Otto Schier, který byl zároveň pověřen také správou školy obecné.

Koexistence obou škol pod jednou střechou pokračovala i po rozpadu rakouské monarchie a vzniku Republiky československé v říjnu

1918. Významnými prvorepublikovými řediteli německých chlapeckých škol na Husově ulici byli Adolf Wemola, Rudolf Gerischer a Franz Zdobniky. Za ředitelování druhého z nich došlo v roce 1931 k odloučení správy obecné a měšťanské školy, řízením obecné školy byl pověřen Rudolf Kottolek, Emil Gerischer zůstal nadále ředitelem měšťanky.

Škola kolem roku 1900

Události druhé světové války se pochopitelně podepsaly na chodu školy. Brzy se projevil nedostatek učitelů, ke konci války ubývalo také žactva. Ve školním roce 1944/1945 bylo v pěti postupných třídách měšťanské školy zapsáno pouze 149 chlapců. Oficiální název školy za války zněl „Německá měšťanská škola pro chlapce v Brně na třídě Horsta Wesselse“ (*Deutsche Bürgerschule für Jungen in Brünn Horst Wessel Straße*). Posledním německým ředitelem školy byl Anton Steiner.

Po osvobození Brna v dubnu 1945 se již němečtí žáci do školy nevrátili. Německé obyvatelstvo města bylo až na výjimky po válce odsunuto do sousedního Rakouska, později Německa. Jelikož se válečné události poznamenaly školní budovu jen málo, sloužila zpočátku k výuce žáků z českých škol na Mendlově náměstí a Křídlovické ulici, které byly zničeny silným bombardováním. Nechme nyní o tom promluvit kroniku jedné z těchto škol, měšťanské školy chlapecké z Mendlova náměstí:

„Od konce května 1945 umístěna je zdejší škola, s měst. školou dívčí a oběma měšťanskými školami na Křídlovské, ve školní budově býv. německých škol na Husově ul. č. 11 (dnešní č. 17), naproti Besednímu domu. Z celého svého bohatství jí zbylo něco málo obrazů, zemědějepisných, přírodopisných, něco lihových preparátů a zničených vycpanin, v bezvadném stavu psací stůl, dva kabinetní stoly, několik polorozbitých skříní a židlí. Z archivu se podařilo zachránit třídní katalogy a Věstníky. To je vše. Ale osvobození jsme byli, to je to hlavní!“

„Školní rok v osvobozené vlasti započal 28. května 1945. Za válečných událostí v Brně rozprchlo se v zimě žactvo k příbuzným na venkově a navštěvovalo tam porůznu i školu, kde bylo možno. Po osvobození vracelo se do svých často úplně zpusťšených domovů, leč část žactva zůstala až do hlavních prázdnin na venkově pro lepší bezpečnost a zásobovací poměry.“

„Žactvo vynikalo kupodivu skvělou kázní. Během spořádané školní docházky od 28. května do 12. července hleděli jsme napraviti nejožeha-

Třída 1.A, 1951

věšší nedostatky v dějepise, vyučovacím jazyce a v počtech.“

Autorem těchto zápisů byl ředitel školy Alois Sláma, který na jiném místě školní kroniky trpce zavzpomínal na situaci v brněnských českých školách za okupace. Přestože se následující řádky přímo netýkají historie naší školy, není od věci si toto těžké období našich dějin připomenout:

„I před žactvem se musil míti učitel na pozoru. V prvých letech okupace vystupovalo z českých škol mnoho žactva a často takového, o němž byl učitel přesvědčen, „že za trochu čochovice by neprodalo své prvorozenství.“ Zajímavé je, že zrádci-rodice takových žáků cítili svou mravní bídu a snažili se svůj počín zastříti nebo omlouvatí výmluvami: „Dítě nechce choditi do školy, poněvadž učitel XY na něm „sedí“, „Čeští spolužáci nadávají mému dítěti „Hákoš“. Ve skutečnosti bylo naše žactvo inzultováno při každé příležitosti nevychovančí Hitlerjungend i dospělými nacisty. „Uns ist alles erlaubt“ bylo jejich heslo a my jsme byli nuceni jen mlčeti a trpěti. ... Brněnské učitelstvo mělo se podrobiti ve dnech 27. a 28. března 1942 kursu „loyální

výchovy“ v Redutě na Želném trhu. Dopadlo to jinak, než jak Němci čekali. Při urážlivých výrocích o presidentu Osvoboditeli dalo učitelstvo najevo nesouhlas kašláním a šoupaním nohama. Nesměly, ale přece revoluční čin, zjevná vzpoura, snad první po vysokoskolských studentech. Přivedla Němce až k šílenému běsnění. Zatčeno

bylo kolem 30ti učitelů, mezi nimi i dva členové našeho učitelského sboru: Marie Pokorná, odb. uč., ve vazbě Gestapa od 7. do 20. dubna 1942, František Helán, odb. uč., ve vazbě od 7. do 16. dubna 1942“.

První poválečný školní rok se v naší školní budově na Husově ulici nadále potkávali žáci čtyř škol. Nedostatek učeben přiměl ředitele Slámu k vystěhování bývalé německé městské knihovny v přízemí a znovuzřízení vybombardovaných učeben v prvním a druhém poschodí. V celé budově byly rovněž obnoveny okenní tabule. Situaci ovšem nadále komplikoval nedostatek učitelů:

„Poněvadž nebylo dostatek vyučujících ani učeben, učilo se podle nouzového plánu. Každý den měla některá třída volno, počet týdenních vyučovacích jednotek byl ve třídách sražen na 24, v kurzech na 27 týdně. Vyučovací jednotky byly při dopoledním vyučování 50minutové, při odpoledním 40minutové. Tyto poměry byly jen přechodné, neb po 1. lednu 1946 měli se do školy vraceti učitelé mobilisovaní. Normální poměry mohly nastati až po jejich návratu z vojny.“

Úkoly, které stály před tehdejšími učiteli, shrnul ředitel Alois Sláma:

„Na naší školní liše čeká nás práce velmi těžká a odpovědná, vyžadující krajního sebeobětování. Musíme napřimovati nalomené a ohnuté charaktery mládeže, jež byla po řadu let jen otravována nacistickým jedem. Musíme své svěřence seznámiti se slavnými dějinami svých bohatýrských předků a s krásami své vlasti, hlavně vychovati z nich ukázněné, pilné a šetrné členy svobodného národa a státu.“

K 31. prosinci 1945 byl ředitel Sláma odvolán na jinou školu a od nového roku se vedení školy prozatímně ujal Josef Symon. Významnou událostí pro školu byla návštěva americké mise v březnu 1946. Vzácné hosty uvítal proslovem v angličtině žák IV. A Erich Spitz. Školu poznamenaly také dvě tragické události : 28. 11. 1945 byl při loupeži ve svém bytě úkladně zavražděn žák IV. B Erwin Gillar a 10. 6. 1946 utonul při koupání na Kníničské přehradě žák IV. A Václav Andryšek. Ke konci školního roku byl ředitel Symon zproštěn funkce a od 1. září 1946 byl ředitelem jmenován Bohuslav Šlerka. V březnu 1947 byla bývalá chlapecká měšťanka z Mendlova náměstí přejmenována výnosem MŠV v Brně na „Měšťanskou školu chlapeckou v Brně, Husova“. Měšťanská škola chlapecká na Křídlovické ulici byla přestěhována do opravené budovy na Mendlově náměstí a také tak pojmenována. Dívčí škola měla původně zůstat v budově na ulici Husova č. 11 do prázdnin. Nově sem byla přemístěna Marešova dívčí měšťanská škola z ulice Veveří č. 28. Na důvody a komplikace stěhování této školy vzpomíná v kronice její ředitel Augustin Prachař:

„Po celý rok se trousily pověsti, že (škola) bude přemístěna jinam. To se také uskutečnilo v měsíci březnu, kdy bez jakéhokoliv dotazu přišel od měst. šk. výboru rozkaz přestěhovat se na Husovu 11. Od 19. března nastalo stěhování za velké námahy učitelstva i žákyň, které musily přenášet

spousty věcí ze všech kabinetů a knihoven. Vše bylo nutno zase pořádat v nových místnostech, takže se nevyučovalo až do 1. dubna. ... Důvodem k přemístění byla prý nutnost umístit jednu dívčí měšťanskou školu ve vnitřním městě, což prý bude spojeno s novým rozdělením školních obvodů. ... Budova na Husově ul. je rovněž starší, na oko vlídnější, ale nemá vedlejších místností, takže sborovna a přírodopisné sbírky jsou v bývalé třídě v přízemí, fyzikální, zeměpisné sbírky aj. jsou zatím v neladu uskladněny v tělocvičném šatně, ředitelna a kreslířský kabinet jsou v prvním poschodí. Čtyři učebny jsou umístěny v přízemí, což je poloha méně světlá a nadmíru z ulice hlučná – je vidět, že jsme v podnájmu. I školní kuchyně je v přízemí.“

„Vyučování na Husově ul. začalo po velikonočních prázdninách 8. dubna 1947. ... Vyučovalo se po všechny dni dopoledne, a to 6 jednotek po 40 minutách, od 8.-12.40, neboť odpoledne nastupovala zase dívčí měšťanská škola z Mendlova náměstí. Teprve po prázdninách, až se tato škola odstěhuje do své opravené budovy, nastane pro naši školu po mnoha letech normální stav.“

Školská reforma z roku 1948 zrušila měšťanské školy a nahradila je středními školami. Od školního roku 1949/1950 najdeme v budově Husova 17 už jen dvě školní instituce : I. střední školu chlapeckou a I. (Marešovu) střední školu dívčí. Ředitelem první je Ladislav Laub, druhé Bohumír Švec. Nadále ale probíhá střídané vyučování. Po Únoru 1948 se rovněž výrazně pozmenily výchovně-vzdělávací cíle školy. Zapomenuta jsou krásná slova ředitele Slámy ze začátku prvního poválečného školního roku, na poradách pedagogické sboru je nyní zdůrazňováno, že škola „musí vychovávat národně a politicky uvědomělé občany lidově demokratického státu a ochránce pracujícího lidu a socialismu“. K 31. srpnu 1951 odešel do důchodu ředitel Švec a řízením I. (Marešovy) střední školy dívčí byla pověřena Helena Staňková. Název školy byl vlastně anachronis-

mem, neboť již od školního roku 1949/1950 se jednalo ve skutečnosti o školu smíšenou. Ve školním roce 1952/1953 bylo dokonce šest z jejich deseti tříd chlapeckých.

„Pořádek“ do chaotických poměrů přinesla až školská reforma v roce 1953. Ta ustanovila nové typy všeobecně vzdělávací školy – osmiletou a jedenáctiletou střední školu. V naší školní budově byla od školního roku 1953/1954 zřízena jediná, osmiletá střední škola, která už byla koedukována od prvního ročníku. Přerod v novou školu s sebou nesl samozřejmě problémy:

„Žactvo dosavadní střední chlapecké školy a Marešovy dívčí střední školy, které byly umístěny ve školní budově Husova 17, bylo částečně přesunuto na nově zřízené osmiletky na Komenského náměstí a Jakubském náměstí, odtud zase bylo přesunuto žactvo pro 1.-5. postupný ročník. Nově zřízená škola dostala název 1. osmiletá střední škola v Brně, Husova 17.“

Ředitelem byl jmenován František Háněl, jeho zástupkyní Helena Staňková. Školu navštěvovalo 665 žáků, proto muselo být zavedeno střídavé vyučování v 1.-4. třídě. To bylo zmírněno dalšími přesuny žáků mezi brněnskými školami, k nimž došlo v roce 1957.

„Dnem 23. 9. 1957 byla předána část budovy na Jánské ul. všeobecně vzdělávacím školám a zřízena v ní osmiletá střední škola. Do nově vzniklé školy byly předány některé třídy i s učiteli a to ze škol na Jakubském náměstí, na Komenského náměstí a z naší školy. Z naší školy přešly I. C s uč. K. Sýkorovou, II. C s uč. L. Dvořákovou a VII. C s uč. Rad. Marešovou. Tím klesl počet tříd na 17 a na směny vyučovala jen II. A, B třída.“

O náplň volného času žáků se starala školní družina mládeže, která sídlila na ulici Údolní 9. Prostorově ovšem naprosto nedostačovala, ve dvou místnostech se zde tísnilo přes 100 chlapců a děvčat. Proto škola každoročně

nabízela pestrou paletu zájmových kroužků, např. rytmický, propagační, pěvecký, mičurinský, turistický, gymnastický, recitační, ručních a domácích prací, zámečnický, fotografický, pingpongový, šachový aj. Jejich fungování zajišťovali kromě učitelů z větší části dobrovolníci z řad rodičů. Z významnějších investičních akcí padesátých let je třeba zmínit opravu střechy, která byla poškozena ještě z válečných let, nákladnou rekonstrukci elektroinstalace a vybudování centrální šatny v přízemí budovy.

Začíná také ideologická „masáž“. Pro žáky se organizují chmelové brigády na Žatecku, tradiční je výpomoc cukrovaru v Sokolnici při sklizni cukrové řepy. Členové rytmického a pěveckého kroužku navštěvují tzv. kulturní brigády (např. v patronátním závodě Tisk, na MNV, na Výstavišti, v nemocnicích apod.). Žáci se účastní pravidelných lampiónových průvodů v předvečer výročí VŘSR. Škola se podílí na povinném nácviu Spartakiády, devatenáct žáků a žákyň odjíždí reprezentovat do Prahy. Pionýři, jejichž organizace funguje ve škole od roku 1949, připravují pro své spolužáky řadu „zajímavých“ besed, jak napovídají už jen jejich názvy, např. „O SSSR“, „O Číně“, „O boji pracujícího lidu proti vykořisťovatelům“, „O Lenínovi“ apod. Také porady učitelského sboru jsou spojeny s ideologických školením, „*neboť na každé poradě je přednesen hodnotný referát*“. Nedělní dopoledne „prosvěcuje“ zase promítání sovětských filmů v aule školy.

Další markantní změnou byl postupný přechod na devítiletou školní docházku, který je ukončen v roce 1961. Od školního roku 1961/1962 nesla naše škola název „Základní devítiletá škola Brno, Husova 17“. Ředitelkou školy je Helena Staňková, která od 1. srpna 1958 nahradila ve funkci Františka Háněla, jenž odešel do penze. Od školního roku 1960/1961 jsou „rozhodnutím strany a vlády“ všem žákům poskytovány učebnice, sešity a ostatní školní pomůcky zdarma. Školní družina je

z místností na ulici Údolní 9, které byly adaptovány na školní jídelnu, přestěhována do učeben na Husově ulici 17.

Přechodem na devítiletou školu zmizelo znavující směnávání, tj. střídání dopolední a odpolední výuky. Ovšem ne nadlouho. Od následujícího školního roku byla rozhodnutím KNV do přízemí školy přestěhována střední škola pro pracující a v šesti třídách se začalo znovu směnovat, navíc družina musela být přesunuta do auly. Přes velkou nevoli rodičovské veřejnosti zde škola působila ještě tři roky, než byla přesunuta do místností uvolněných zrušenou školou v budově JAMU na Komenského náměstí.

Odpočínme si nyní od poněkud suchopárného výkladu a zalistujme opět školní kronikou: „V lednu 1967 přišel dopis od Tatány Barachtjanové z Pokrovky-kolchozu 1. máje, Krasnokvardějského okresu, ve kterém žádala pionýry, aby našli hrob jejího bratra, který zemřel 18. května 1945 následkem těžkých zranění. Ivan Tarasovič Zubcov měl tenkrát 18 let, když byl povolán na frontu. V roce 1945 přišel o jednu nohu a ležel ve fakultní nemocnici na Pekařské. Odtud posílal denně až do své smrti matce dopisy. Žáci 7. B – Eva Gregorová a Sylva Malá a 9. C Humpa Otakar a L. Továrek našli v kronice nemocnice, že Ivan Zubcov je pochován na ústř. hřbitově ve společném hrobce. Zprávu o tom napsali žáci sestře Ivana, která nechala žákům naší školy zahrát moskevským rozhlasem píseň na přání: Muslim Magomajev: Hlas země. Moskevský rozhlas nás upozornil, že máme poslouchat 21. 4. 1967 ve 14:10 Československo I. Za píseň žáci

Lyžařský výcvík v Krkonoších, 1952

Tatáně poděkovali a k 9. květnu dostali od ní blahopřání.“

Invaze vojsk Varšavské smlouvy v srpnu 1968 poznamenala začátek školního roku: „Školní rok byl zahájen za mimořádně obtížných podmínek. Po srpnových událostech vraceli se nám žáci opožděně a někteří se vůbec s rodiči nevrátili.“ Jinak byl nový školní rok ve znamení generální opravy školní budovy. Dosti necitlivě byla na první zářijový týden naplánována výměna oken, což pochopitelně zkomplikovalo výuku: „...zahajovali jsme tedy ve třídách bez oken. Pro velký dopravní ruch před školní budovou bylo téměř nemožné hlasově zvládnout prostor třídy. Tato situace trvala přes týden.“ Nová okna byla zdvojená, opravena byla i fasáda a celá budova vymalována.

Nastává éra normalizace. Školní rok je „zpeříván“ besedami se zasloužilými členy KSČ, s příslušníky Lidových milicí, navštěvovány jsou posádky sovětské armády, školáci si dopisují se svými vrstevníky ze SSSR a jiných socialistických států, ve škole je zařízena síň revolučních tradic atd. Škole se také dařilo „ideově výchovnou prací“ každoročně snižovat počty žáků, kteří se hlásili do náboženství. Vítězství

slavila ateistická výchova od školního roku 1975/1976, kdy se už do náboženství nepřihlásil jediný žák. Otisk doby je patrný rovněž ze zápisů ve školní kronice:

„Školní rok probíhal v etapě postupující konsolidace naší socialistické společnosti. Energické vedení Komunistické strany Československa dalo našim pracujícím opět životní perspektivu a občanské a lidské jistoty. ... Vyučující využili všech příležitostí k tomu, aby projevili svou politickou angažovanost před žáky, rodiči i veřejností. Ve vyučovacím procesu věnovali velké úsilí ideové výchovné práci, výchově k vědeckému světovému názoru, politickému myšlení v duchu socialistického vlastenectví a internacionalismu a dobrému vztahu k práci a ke kolektivu. ... Lze konstatovat, že tím byly dále prohloubeny základy komunistické morálky a že ve výchově charakterových vlastností žáků došlo k významnému posunu.“

Na začátku školního roku 1970/1971 nastala opět změna v organizaci školy. Přípisem Městské správy školských a kulturních zařízení v Brně došlo ke dni 31. srpna 1970 ke zrušení ZDŠ Jánská 22 a k jejímu spojení s naší školou v jeden subjekt. Po přesunu mezi školami byla reorganizace ukončena tak, že pod záhlavím

ZDŠ Husova 17 byly v budově na Jánské 22 umístěny 1.-5. ročníky a v budově na Husově 17 6.-9. ročníky. Změna se udála též ve vedení školy. K 31. červenci 1970 odešla po více jak jednadvacetiletém působení na naší škole do důchodu ředitelka Helena Staňková a jejím nástupcem byl jmenován Ferdinand Němec. Ve školním roce 1972/1973 byla otevřena první dyslektická třída, čímž počet tříd narostl na dvacet osm. Mimořádných výsledků dosahovali žáci školy ve sběru odpadových surovin:

„Celkovým množstvím 115.477,6 kg hmot v ceně Kč 44.105,20 postoupila škola na první místo v kraji a získala odměnu 2.400,- v hotovosti (zakoupeny pak knihy do žákovské knihovny 1.-5. roč.) a žákyně Dýková jako nejlepší sběrač byla odměněna zájezdem k moři do Rumunska (od 18/6-6/7 73). Jako doprovod byla vybrána ředitelství školy s. z. ř. Kyseláková.“

Další reorganizaci podstoupila škola na konci sedmdesátých let. A změna to byla zásadní, neboť trvá dodnes. Od školního roku 1979/1980 došlo k integraci ZDŠ Brno 9. května (dnešní Rašínova) a ZDŠ Brno Husova 17. Vznikla jedna škola s oficiálním názvem „Základní devítiletá škola Brno Husova 17“. Ředitelem školy byl sice radou Národního výboru města Brna

potvrzen dosavadní ředitel ZDŠ Husova 17 Zdeněk Chamer (v roce 1974 vystřídal penzionovaného Ferdinanda Němce), ale školní rok už zahajuje nová ředitelka Jaroslava Šponerová, bývalá zástupkyně ředitele na ZDŠ 9. května. Martyrium stěhování škol popisuje školní kronika:

Výlet na Jihlavku, 1959

„Integrace znamenala pro celý učitelský sbor a vedení školy nesmírně obtížný úkol přestěhovat 10 tříd I. stupně z budovy Jánská 22, III. poschodí, do budovy Husova 17. Požadovaná pomoc od TS školám nebyla poskytnuta. Neměli jsme k dispozici ani stěhovací vůz ani nákladní auto ani pracovní četu dospělých. Díky obětavosti učitelů, rodičů, učňovské mládeže a podniku ČSAD jsme vše provedli s finančním nákladem 250 Kč.“

Za ředitelky Šponarové proběhla v obou školních budovách celá řada oprav, zmíníme například renovaci fasády, opravu střechy, kotelny, vodoinstalace, sociálního zařízení a výměnu radiátorů ústředního topení v budově na ulici 9. května nebo rekonstrukci toalet, odpadů a pokládku PVC podlahových krytin v budově na Husově ulici. Zdaleka nejnákladnější opravou však byla generální rekonstrukce elektroinstalace na Husově 17, která byla zahájena na podzim 1982.

„Od listopadu do konce školního roku se pracovalo ve velmi ztížených podmínkách. Přes celé zimní období se vyučovalo bez osvětlení, nebylo možné použít audiovizuální techniku. V dokončovacích pracích se pokračovalo i po prázdninách. Generální oprava si vyžádala na našem státu přes 1 milion Kč.“

Nezapomenutelným se stal pro pedagogické pracovníky začátek školního roku 1981/1982. Nechme o tom promluvit školní kroniku:

„Nový školní rok 1981-82 začal pro všechny pedagogické pracovníky a žáky zcela netradičním způsobem. Co toho bylo příčinou? Neuvěřitelná skutečnost. V naší téměř stoleté škole se o prázdninách zalíbilo netopýřům, houfujícím se v ředitelně a přírodopisné učebně před odletem k přezimování. Nejvíce si hověli v závěsech, na lustrech a u obrazů. Pracovnice z ČSAV (dr. Bauerová, pozn. redakce), která byla povolána k této neobyčejné podívané, jich okroužkovala 230. Úctyhodný počet! Zatímco my, pedago-

gové, když jsme se o našich „podnájemnicích“ dozvěděli, jsme byli téměř vyděšeni, odborníci projevili nadšení nad jejich množstvím. Nakonec vše dobře dopadlo, netopýři byli vyhoštěni a my vzpomínáme na tuto kuriozitu s úsměvem na rtech.“

Přelom sedmdesátých a osmdesátých let se nesl opět ve znamení další školské reformy, která výrazně změnila nejen délku školní docházky, ale i obsah učiva (mnozí si možná ještě vzpomenete na „hrátky“ s množinami). Povinná školní docházka byla prodloužena na 10 let, z toho osm let žáci absolvovali na základní škole, další dva roky potom na střední škole nebo učilišti. První stupeň základní školy byl nově stejně jako druhý stupeň pouze čtyřletý. Do deváté třídy postoupili na naší škole žáci naposledy ve školním roce 1981/1982.

V osmdesátých letech škola spolupracuje s družební ZDŠ na Dudvážské ulici v Bratislavě. Výsledky této spolupráce byly především výměnné pobyty žáků a vzájemné hospitace učitelů. Začala celoměstská výuka řeckého jazyka, kterou na naší škole zajišťovala učitelka Věra Lazaridu.

V roce 1986 školu navštívil vzácný host, sovětský cyklista a vítěz Závodu míru z roku 1962, Gajnan Sajdchužin, aby krátce pobesedoval s žáky. Událo se tak na pozvání výchovné poradkyně Evy Puklické, která mnoho let pracovala jako mezinárodní cyklistická rozhodčí. Škola se úspěšně prezentovala i v televizi:

„Vynikající úspěch zaznamenali žáci 6. B třídy, kteří reprezentovali naši školu při natáčení soutěžního pořadu pro mládež „Kámen – nůžky – papír“ Čsl. televizi Brno. Zúčastnili se čtyř natáčecích pořadů a třikrát vybojovali škole vítězství.“

Kvůli dlouhodobé pracovní neschopnosti odešla v roce 1987 do invalidního důchodu ředitelka Jaroslava Šponarová a nahradila ji

její dosavadní zástupkyně Anna Gazárková. Školní rok 1988/1989 zahájilo 789 žáků v 27 třídách, jejich výchovu a vzdělávání zajišťovalo 47 pedagogických pracovníků a 1 vedoucí PO SSM. „Sametová revoluce“ na konci roku 1989 odstartovala společensko-ekonomickou transformaci - přechod od komunistického systému a centrálně plánované ekonomiky na svobodnou demokratickou společnost s tržní ekonomikou. Určitá živelnost porevolučních změn rozjitřila atmosféru uvnitř pedagogického sboru naší školy:

„Události 17. listopadu prudce rozvířily poklidnou hladinu a zaběhnutý pracovní rytmus. V důsledku politických a společenských změn bylo nutné změnit obsah učiva v dějepise, občanské nauce i literatuře, zabezpečovat rozumnou výchovu v souladu se současným poznáním, oprostít výuku od politických aspektů. Úsilí o demokratické změny, touhu po rychlém napravení křivd a po okamžitém řešení problémů prosazovalo občanské fórum často bez racionálního přístupu k řešení daných problémů. Způsob, jakým byly prováděny personální změny na OŠMT i ve škole, vypočíval o nepřípravenosti pedagogického sboru na demokracii. Toto všechno vyvolávalo ve škole napjatou atmosféru a zhoršení mezilidských vztahů.“

Z pozice ředitelky odchází na konci školního roku Anna Gazárková a na uvolněné místo je jmenován Ivo Helbich. Jeho nástup do funkce je poznamenán tragickou událostí. Dne 5. září 1990 je ve večerních hodinách v prostoru Kamenné ulice zavražděna učitelka 1. stupně naší školy Ludmila Veselá (46 let). Ivo Helbich řídil školu tři roky, v roce 1993 však na vlastní žádost odchází a vedením školy je pověřena Jana Matoušková, která v listopadu téhož roku úspěšně prošla konkurzním řízením.

Éra ředitelky Matouškové znamenala pro naši školu úspěšné období. Brzy po jejím nástupu získává škola právní subjektivitu. Připojením Mateřské školy na ulici Jánská 22 se změnil

i oficiální název školy na „Základní škola a mateřská škola Brno, Husova 17, 602 00 Brno, příspěvková organizace“. Zlepšují se materiální podmínky školy – třídy jsou vybaveny novými lavicemi, nábytkem, v budově na Husově 17 vznikají odborné učebny chemie, fyziky a jazyková učebna.

Základní školství se znovu navrácí k devítileté povinné školní docházce a jejím rozdělení na 1.-5. ročník jako první stupeň a 6.-9. ročník jako druhý stupeň. Změny probíhaly postupně, přeměna základní školy byla dokončena v roce 1996, kdy už všichni žáci osmého ročníku postupovali do deváté třídy. Mění se také vzdělávací program. První stupeň vyučuje podle programu „Obecná škola“, druhý stupeň podle programu „Základní škola“.

Z roku 1994 se datují první kontakty školy s „Daltonským plánem“. O dva roky později se naše škola přihlásila spolu s dalšími třemi brněnskými školami do projektu „Obecná škola s daltonskými prvky“ a začíná již systematická práce s daltonskou metodou. Nastoupená cesta se ukazuje jako správná. Škola se stává zakládajícím členem Asociace českých daltonských škol a členem mezinárodní organizace Dalton International. Na nelehké začátky daltonského vzdělávání na naší škole vzpomíná ve školní kronice Růžena Hálová:

„Přede dvěma lety se naše škola přihlásila společně se třemi jinými brněnskými školami k projektu Obecná škola s daltonskými prvky (Daltonská škola, projekt alternativního školství v Holandsku). Na Rašínově jsme se přihlásily tři průkopnice, které byly ochotny se do nové práce zapojit. Radka Skopalová, Mirka Šustáčková a Růžena Hálová.“

Zpočátku se všichni tvářili nedůvěřivě, jako na každou novotu zaváděnou ve školství. V dubnu loňského roku jsme navštívili Holandsko, především školy daltonského typu. Nasáli jsme místní atmosféru bezstarostnosti a bezproblémovosti a pustili se po návratu s chutí do práce v našich

českých podmínkách. Zaměřili jsme se především na samostatnost, možnost výběru činností a ohleduplnost vůči ostatním spolužákům. Během druhého školního roku sklízíme jisté drobné úspěchy, žáci dokáží ve druhé třídě naprosto samostatně pracovat bez pomoci učitele 40-60 min. Zvládnou bezchybně obrovský kus samostatné práce, jak v matematice, tak

Pionýrský slib, 1986

v českém jazyce apod. Dovedou se sami rozhodnout, co je pro ně náročnější a co jednoduché. Jsou mnohem ohleduplnější k pomalejším dětem. Ty rychlejší z nich jsou schopny samostatně plnit úkoly navíc. Dovedou si v klidu hrát a nerušit své spolužáky, kteří ještě pracují.

V letošním roce se zapojily do projektu další kolegyně – Dana Hlavatá, Věra Štiková a Ivana Grundová. Rovněž navštívily Holandsko a vrátily se plny odhodlání.

Teď bychom si všechny zainteresované učitelky přály, aby na naše dvouleté snažení mohly navázat a také navázaly kolegyně z vyšších ročníků.“

Zlepšuje se rovněž estetické prostředí školy. V budově na Husově 17 začíná fungovat školní galerie „V mezipatře“, která vedle žákovských výtvorů prezentuje také práce předních brněnských i mimobrněnských výtvarníků, např. Heleny Puchýřové, Antonína Vojtky, Lubomíra Vaňka, Heleny Kupčíkové, Aleny Bartošové, Inez Tuschnerové, Pavla Dvorského, Zuzany Gavlasové a dalších. Na vernisážích často vystupuje s hudební vložkou školní

sbor pod vedením paní učitelky Hellmichové. K velké radosti žáků je po nástupu ředitelky Jany Matouškové obnovena Mikulášská nadílka. V roce 1995 vyjždí naši žáci poprvé na školu v přírodě do zahraničí – do italského Carole. Se zajímavou iniciativou přišla paní učitelka Dana Hlavatá, která začala od školního roku 1998/1999 v některých třídách prvního stupně měnit žákovské židličky za rehabilitační balony. Změna se líbila nejen samotným žákům, ale přivítali ji i rodiče a pediatři.

Přelom milénia orámovaly dvě velké investiční akce - rekonstrukce fasády a auly na Husově 17 a výměna oken na Rašínově 3. Přechodem „daltonských“ žáků z prvního na druhý stupeň naší školy, vyvstala potřeba vytvořit podmínky pro implementaci daltonských prvků také do výuky na druhém stupni. Pro tento účel byly na Husově 17 zbudovány dvě speciální učebny (studovny) s netradičním uspořádáním pracovních míst, vybavené studijními materiály, encyklopediemi a počítači s připojením na internet. V roce 2004 byla okna vyměněna také v celé budově na Husově ulici 17.

Poslední aktivitou, pod kterou je podepsána ředitelka Matoušková, byla tvorba vlastního školního vzdělávacího programu. Od 1. září 2007 vyučuje škola podle vlastního vzdělávacího programu s příznačným názvem „Na Husovu chodíme rádi“. K 29. únoru 2008 od-

chází ředitelka Jana Matoušková po 15 letech ve vedení školy do důchodu. Dne 14. března 2008 je novým ředitelem jmenován Radou města Brna Roman Tlustoš, který na škole dosud pracoval jako zástupce ředitele pro druhý stupeň.

Následující řádky Vás přenesou do doby let padesátých. Změna politického režimu se dotkla samozřejmě i Husovky. Zcela záměrně jsme zvolili texty, které mluví o kvalitách učitelů i jejich nedostatcích. Absolventi z těchto pohnutých let vzpomínají a příběhy, ukryté ve vzpomínkách, tak nám, dnešním čtenářům, odhalují rozporuplnost v chování jejich protagonistů.

Příhody ze školních lavic

Ty příběhy již dávno zavál čas, neboť jejich akteři, paní a páni učitelé, již čerpají své trvalé prázdniny na věčnosti a ti druzí, jejich žáci, mají dnes převážně skráně prošedlé a vlas prokvetlý šedinami. A není divu, vždyť těm laskavým příběhům je více než 55 let.

Byla hodina algebry. Pan učitel Hynek Polášek trpělivě vysvětloval, jak to s tím „a+b a to vše ještě na druhou“ vlastně je, a většina třídy z toho pořád byla pať. A jako akademický malíř si pomohl, nu jak jinak než kreslením. Vyvolal žáka k tabuli a řekl mu, aby namaloval pejska. Udivený žák odvětil, že to neumí. „Dobře“, konstatoval kantor, „tak namaluj kočičku!“ Odpověď žáka byla stejná. Tak jej pan učitel zahnal do lavice a na tabuli namaloval hlávku zeli s podotknutím: „A to jsi ty!“ Ten žák se tak doopravdy jmenoval. Posléze se pan

učitel „rozjel“ ve svém výkladu a záhy byla tabule plná kočiček, pejsků, myšiček a dalších zvířátek. Hodina skončila a služba zapomněla utřít tabuli. Když pak do třídy přišla češtinářka paní Ludmila Smrčková, se s pohledem na tabuli zeptala, zda jsme měli hodinu kreslení. Když se ale dozvěděla, že nikoli, že jsme měli hodinu matematiky, poněkud nechápavě kroutila hlavou.

Bylo to před vánočními prázdninami a třídou obcházely stále sílící obavy z matematického testu. Pan učitel Berthold Klaidivo podle svého zvyku rychlým krokem vešel do třídy, překontroloval, zda žactvo stojí v zákrytu, poté pohlédl na tabuli, kde se skvěl nápis „Vánoce jsou svátky klidu, nepsat test, toť přání lidu!“ Uznale pokýval hlavou nad provedením a pak řekl: „Dámy a pánové, to, co vás nyní čeká, to není test, nýbrž kontrola vašich vědomostí. Žáci v první lavici rozdají papíry

a píšeme! Tempo, tempo!" A snad se nikdo nebude divit, že po těch posledních dvou slovech, které pan učitel vyslovoval velice často, tedy tempo, tempo a k tomu jeho stále rychlá chůze, dostal tento milý kantor přezdívkou po tehdejší velice známém automobilovém závodníkovi – Chiron.

Na začátku hodiny tělocviku byli žáci, až na jednoho, nastoupeni pouze v trenýrkách. Pan učitel Vladimír Samánek se jej ptal, cože to má znamenat a aby rychle to triko svlékl. Žák to však odmítl. Po krátké slovní přestřelce nakonec žák tedy tričko sundal a ohromný kantor i s třídou koukali na jeho doslova pruhované tělo. Na dotaz, kdo jej tak „zmaloval“, žák klidně odvětil, že to byl jeho otec a hned také vysvětlil proč. Ve svých patnácti letech si bez dovolení od otce „vypůjčil“ třítunový nákladák a jel si s ním na přehradu pro kánoe. Skutečností je, že loďku bez problémů dovezl kam potřeboval, nikdo nepřišel k žádné újmě, až tedy na našeho milého spolužáka, o kterého „mírný“ tatík téměř přerazil násadu od lopaty. Jó, tenkrát se tvrdilo, že dobře mířený pohlavek je nad veškerá zdoluhavá vysvětlování. No, něco na tom asi bylo.

Stalo se to v březnu 1953. Tehdy zemřel Josef

Vissarionovič Stalin a jako v každé škole byla i u nás na Husově ve vchodu tryzna, u které se střídali žáci – pionýři - jako čestná stráž. Měli tam být asi tak čtyři a po hodině se měnit. Jenže v každé třídě se tehdy psaly testy, takže o posty čestné stráže byla bitva. A tak bylo častým jevem, že pietu zemřelému státníkovi drželo i 10 a více žáků. Podobně se to pak opakovalo o pár dní později, kdy se na tryzně jen vyměnila Stalinova busta za bustu zemřelého prezidenta ČSR Klementa Gottwalda. Ale těm testům nakonec neunikl nikdo. O to se už pan ředitel Laub postaral!

Bylo to v roce 1953, před měnovou reformou, kdy v našem státě trval ještě poválečný přídelový systém, tedy zboží bylo nejen za peníze, ale i za potravinové lístky. V té době prodávali v bufetu Rybena na Běhounské ulici (dnes je tam cukrárna Aida) po dlouhém čase uzenače a to jeden kus na osobu. Prodávali je jenom za peníze, lístků třeba nebylo. Byla to tehdy po válce velká delikatesa a ve sborovně se učitelský sbor usnesl, že by si je mohli unisono dát na svačinu. Jenže jak to udělat? Aby se dostalo na všechny, museli by asi pustit žáky domů a všichni se postavit u bufetu do fronty. Pak jednoho pana učitele napadlo, že by pro ně mohli poslat nějakého žáka, a hned věděl

koho. Prý když to nepřinese on, pak už nikdo. A tak žák dostal peníze a s pomocníkem vyrazili. „Vyslanec“ si v bufetu našel pana vedoucího a sdělil mu, že ve škole právě probírají látku o rybách a že by potřebovali jako učební pomůcky několik uzenačů. Byla to lež jako věž a kdo ví, zda jim to pan vedoucí uvěřil

Chlapecká třída 4. B, 1953

či ne, ale faktem je, že dokonce dvě bedničky tohoto nedostatkového zboží k veliké radosti učitelského sboru přinesli. A tak si pochutnali jak páni učitelé, tak nakonec i oba „vyslanci“.

Každý rok byly pro žáky školou pořádány jedním zimní ozdravné pobyty na horách spojené s lyžařským výcvikem a pak i různé výlety na závěr školního roku. Příběh tento se stal v roce 1952, kdy tehdejší třídy III. A a III. B odjely na jedenáctidenní lyžařský kurz do Krkonoš. Cena tohoto kurzu byla stanovena podle příjmů rodičů. Ironií osudu bylo, že žák, za něhož rodiče zaplatili nejvyšší cenu, hned druhý den utrpěl úraz a celý zbytek kurzu proležel v posteli. Ale to ještě není pointa celého příběhu, ta teprve přijde. Třída III. B pod vedením pana učitele Vladimíra Šamánka byla ubytována v postarším hotelu v Polubném-Kořenově. Stravování bylo v hotelové restauraci a jeden z žáků si zžertoval tak, že využil shodné barvy limonády a piva a přes přísný zákaz pití alkoholických nápojů si před zrakem udiveného učitele nesl ke stolu půllitr piva s krásnou bílou čepicí. Na dotaz, zda zná zákaz pití alkoholu, mu odvětil že ano, ale že to není pivo, nýbrž limonáda. To mu samozřejmě pan učitel nevěřil a napil se. Byla to skutečně limonáda a navrchu měla pěnu z piva. Tak to šlo i nadále, až se nakonec ke stolům opravdu nosilo jen pivo. Asi čtvrtý den nás pan učitel na svahu učil pluzení a telemarky a přitom na kraji svahu u lesa vjel do měkčího, hlubšího sněhu a - zlomil si nohu! Na saních jsme jej dovezli do hotelu, odkud hoteliér zavolal sanitku. Lékař pana učitele ošetřil, zlomenou nohu dali do dlahy a naložili do sanitky. Leč ouha! Pan učitel se do sanitky i při nejlepší vůli nevešel a dobrých třicet čtyřicet centimetrů nohy mu koukalo ze zadní části vozu ven. Bylo to tím, že sanitní vůz postavený na platformě osobního vozu Škoda 1100, zvaný Tudor, byl krátký. A stejně tak i prostor pro pacienty. Panu učiteli Šamánkovi do dvou metrů chybělo jen pár centimetrů. Pak řidič páně učitelovu nohu zabalil do dek, ke dveřím přivázal obvaz, druhý konec držel

pan učitel v ruce a takto odjel do nemocnice. Vedení kurzu převzal dočasně pan hoteliér, který měl pro nás „velké pochopení“. Trochu nechal šenk bez dozoru a jak se říká: „Když je kocour pryč, myši mají pré“. Došlo tedy i na to pití piva, ale nikdo z nás se tehdy neopil. A toto malé „tajemství“, jehož případný právní postih je již dávno promlčen, je prozrazeno až nyní.

V roce 1953 již jednou zmiňovaný pan učitel Hynek Polášek konečně prodal své letité auto. Leč dlouho se neradoval. Druhý den byla vyhlášena měnová reforma a dosavadní peníze najednou neměly téměř žádnou cenu. Vždyť za 300 Kčs se měnilo v kurzu 1: 5, pak do určité částky 1: 50, 1: 500 atd. Takže pokud měl někdo třeba plný kufr peněz, dostal za ně pár korun či vůbec nic. No a pan učitel měl okolo 100 000 Kčs. A tak se vydal do řeznictví a všem kantorům a žákům koupil párky a rohlíky. Ve třídě pak poznamenal: „Právě prožíváte moje auto, ale přesto vám přeji dobrou chuť!“ Bylo to od něj gesto, jaké se snad ve školství málokdy, pokud vůbec, jindy stalo. A nejen proto, ale i proto, že měl pan učitel Polášek pro nás nesmírně laskavé pochopení a dovedl si udělat legraci i sám ze sebe, měli jsme jej všichni velice, velice rádi. Byl to náš nejmilejší učitel, na kterého vždy s láskou vzpomínáme.

Když „padly“ peníze, jako němý protest, protože nebylo rodiny, která by na této reformě i dost citelně neprodělala, jsme poházeli různě po stupínku a po katedře staré, leč směnitelné mince. Tehdy byl našim třídním učitelem soudruh (Ano, jeho jediného jsme museli!!! takto titulovat. Ostatní učitele jsme oslovovali paní a páni) Sedláček. Byl vlastně vyučený stolář a v akci KSČ „1 000 komunistů do školství“ se stal učitelem a vyučoval dějiny KSČ a společenskou nauku. Přišel do třídy, zeptal se, co mají znamenat ty poházené mince po zemi, pak je nechal posbírat a se slovy: „Alespoň budu mít víc na výměnu!“ je klidně dal do kapsy a začal nám vtoukat do hlavy spole-

čenskou nauku. No comment!

Promiňte nám, naše milá paní učitelko Obdržálková, milí páni učitelé Břeni, Foretníku, Heláne, Legáte, Nalezený a jistě ne poslední v řadě, ale podle abecedy, pane Příbyle, že se na těchto stránkách na Vás nedostalo. Jistěže i ve Vašich hodinách se něco zajímavého přihodilo, ale to už buď odvál čas, nebo již za těch pětapadesát a více let další přívaly nových příhod, a bohužel i nepříjemných peripetií, z myslí Vašich žáků už vytěsnilly. V každém případě však mějte i tam v nebi (protože jedině tam každý zemřelý kantor po zásluze patří) na paměti, že Vaše trpělivost a Vaše ná-maha nebyla zbytečná. Aniž bychom si fandili, rozšířili jste tak řadu dobrých a pracovitých občanů této krásné země.

DĚKUJEME!

Emanuel Ašenbryl, absolvent 1953

V roce 1951 jsme začaly chodit do 1. třídy „Marešovy dívčí střední školy“ na Husově 17. V našem ročníku byly tři třídy: A – dívčí, B – chla-pecká, C – smíšená. V naší třídě označené „A“ byly většinou žákyně, které přešly z Jakubské ulice, kde byla „národní škola“ pro 1.-5. ročník. Tehdy byly osnovy ještě jiné. V učebním rozvrhu bylo i náboženství (římsko-katolické), ruč-ní práce, vaření a branná výchova. Do hodin náboženství docházel katecheta a žáci, kteří byli jiného náboženství, mohli odejít ze školy a potom se vrátit na další vyučování. Blízkost parku Špilberk byla báječná. Chodily jsme tam na vycházky a hrát vybíjenou. Bývalo tam hezky a hlavně – oproti dnešku – bezpečno, protože tudy procházeli hlídači a nikdo si ne-dovolil odhodit ani papír na zem. Vůbec tady ve středu města to bylo jiné - málo aut, skoro žádná. Po Husově ulici jezdila tramvaj, její ři-diči byli k nám dětem ohleduplní. Když jsme sáňkovali ze Špilberku dolů na ulici, dávali po-zor, dokonce i zastavovali.

V prvních hodinách ručních prací jsme se učily šít různé stehy, přišívat knoflíky a všechno se známkovalo. Další rok jsme musely ušít trenýr-ky a zástěru, které byly zčásti šity v ruce, zčásti na šicím stroji. V hodinách tělocviku jsme cho-dily cvičit na dvůr, který nyní patří k ha-le Masa-rykovy univerzity. Hrála se tam vybíjená a konaly různé atletické závody. V hodinách rýsování jsme chodily do tzv. rýsovný, kde byly lavice pro tři žáky. Rýsování a kreslení mě moc bavi-lo. Nejoblíbenější učitelka v prvním a druhém ročníku byla paní profesorka Horňanská, které se říkalo „Molekula“. Byla moc hodná a myslím, že toho někteří zneužívali. Bydlela na Pellicově ulici, někdy jsme ji tam navštěvovaly. Ve škole byly i různé kroužky: fotografický, pěvecký... Někdy bývalo branné cvičení a chodilo se na vojenské cvičiště v Černých Polích tam, kde je dnes sídliště Lesná. K velké nelibosti učitelů, zmizeli kluci při příchodu na cvičiště v oko-pech. Byla to švanda.

Ne na vše se dá vzpomínat v dobrém. Tehdy začínala doba „studené války“. Měli jsme bran-ná cvičení, nácvik odchodu do krytu, který byl dole ve sklepě, školení první pomoci. Byla to doba, na kterou jsem nerada vzpomínala, pro-tože jsme měli strach, aby nebyla zase válka.

V roce 1953 začala přestavba školství. Z pěti let národní školy a čtyř let „měšťanky“ vznikla osmiletá střední škola s jinou učební náplní. Byli jsme první ročník, ve kterém byla látka třetího a čtvrtého ročníku spojena v jeden ce-lek, což bylo dost náročné pro žáky i učitele. Byli jsme čtrnáctiletí děti, když jsme vycháze-li ze školy. Na konci školní docházky se tehdy dělaly závěrečné zkoušky (tzv. malá maturita) z češtiny, matematiky, ruštiny a volitelného předmětu. U zkoušky se normálně „tahaly“ otázky a kromě učitelů byli přítomni přísedící, kteří dohlíželi na správnost zkoušek.

Škola na Husově, Špilberk a vůbec celá Huso-va ulice, kde jsme bydleli do roku 1965, je pro mě plná vzpomínek na dobu dětství a mládí,

kteřá je vřdycky nejkrásnějšá a rádi na ni vzpomínáme. Jen mě moc mrzí, že se nám nepodařilo uskutečnit společné setkání.

**Jarmila Koukalová
(Strachoňová),
absolventka 1954**

Po ukončení docházky na obecné škole v Masarykově čtvrti jsem v září 1948 začal s kamarády navštěvovat

I. střední školu chlapeckou v Husově ulici 17 v Brně. U zápisu mne přivítal učitel František Svoboda, kantor tělem i duší, který pak byl celé 4 roky mým třídním. Mám na něj ty nejlepší vzpomínky.

Ředitelem školy byl tehdy (1948 až 1952) pan Ladislav Laub. Škol bylo tehdy málo, a tak na naši školu v Husově ulici chodili nejen žáci z centra Brna, ale i ze Starého Brna, Masarykovy (později Jiráskovy) čtvrti, ba dokonce sem dojížděli i žáci z Nového Lískovce, Kohoutovic a Žebětína.

Škola byla chlapecká, děvčata chodila do Marešovy střední školy dívčí, která sídlila ve stejné budově. Po celé čtyři roky školní docházky jsme směnvali – my dopoledne, děvčata odpoledne a naopak.

Obědy nebyly zajištěny, svačiny jsme si nosili z domova, v některých obdobích bylo možno předplatit přesnídávky.

Vzpomínám si, že první velkou školní akci byla slavnostní akademie v aule školy - na počest 30 let republiky (1918-1948). Nebyla

Taneční soubor, 1954

ještě ovlivněna pouónorovými událostmi a na jejím dobrém průběhu si dali záležet všichni učitelé školy. V programu po projevu ředitele vystoupila většina žáků, sdružená v kroužcích recitačním a pěveckém (učitel Svoboda), hudebním (učitel Nalezený) a tělovýchovném (učitel Legát).

Brzy nato jsme začátkem roku 1949 absolvovali v Beskydech zimní lyžařský kurs. Jeli jsme tehdy osobním vlakem do bývalé stanice Staré Hamry a odtud jsme pochodovali pěšky 9 km do hor - až na Bílý Kříž. Sněhu bylo hodně, lyžařská výstroj byla jednoduchá, vlekly nebyly - do kopce jsme museli vyšlápnout „po svých“.

Ve škole se vyučovalo ještě postaru. Učebnice pro jednotlivé předměty většinou nebyly, probíranou látku jsme zapisovali a kreslili do sešitů. Psalo se obyčejnými pery, inkoust byl v kalamářích na lavicích, zámožnější žáci používali plnicí pera.

Kalkulačky nebyly, vše jsme počítali bez nich. Kromě češtiny jsme se učili ruštině, jiné jazyky nebyly v učebních osnovách. Vyučovalo se náboženství.

Několikrát do roka jsme absolvovali pěší pochodová cvičení – na Hády, na Myslivnu a podobně.

V roce 1950 nastaly první změny ovlivněné komunistickým převratem. Přestali jsme chodit do Sokola a do Junáka, jejichž činnost byla zastavena a začali se povinně připravovat na založení pionýrské organizace. Škola navázala družbu s tiskárnou Rovnost.

V občanské výuce jsme se učili o nové Ústavě, změny se projevily i ve výuce literatury, dějepisu a zeměpisu. I v této těžké době se ředitel s učitelským sborem snažili zpestřit nám jednotvárný život ve škole.

A tak jsme v létě absolvovali několikadenní autobusový zájezd až na střední Slovensko, v zimě postupně další lyžařské zájezdy do Velkých Losin a do Jeseníků (Alfredova chata). Na konci každého školního roku se konaly ještě třídní zájezdy (na Praděd, na Radhošť).

Prospěch žáků byl velice rozdílný. Vedle žáků s výborným prospěchem bylo i mnoho žáků nedostatečných. V jednom roce jich bylo dokonce tolik, že pro ně byla vytvořena zvláštní třída.

Také známky z chování byly rozdílné. Učitelé postihovali zejména záškoláctví a chuligánství (žáci s vlasy „na havla“, s úzkými nohavice-mi kalhot, ohnutým límcem u kabátu a s botami s vysokou podrážkou).

Výuka ve 3. a 4. ročníku byla rozšířena o fyziku a chemii.

Už tehdy učitelé Šamánek, Břeň a Řezáč demonstrovali přednášenou látku pokusy za účasti žáků přímo v kabinetech.

Zajímavými předměty bylo i kreslení a rýsování. Kreslení vyučoval učitel-malíř Hynek Polášek, který navíc svými jednoduchými, ale

krásnými výtvary ozdobil i některé části školních chodeb a schodiště.

Rýsování vyučoval vždy pečlivě upravený učitel Helán. Do školy jsme nosili malá rýsovací prkna a na nich jsme na výkresech rýsovali různé geometrické úlohy. Zatím co pro některé žáky bylo narýsování elipsy tuší nepřekonatelným problémem, já jsem později na průmyslovce i na vysoké škole díky dobrým základům snadno zvládal daleko složitější kreslení úloh v deskriptivní geometrii nebo ve stavitelství.

Stejně zajímavé by byly vzpomínky na hodiny matematiky, biologie a další. V době mé docházky na střední školu neexistovaly nejen počítače, ale ani televize. To se dnes nezdá vůbec možné.

Léta ve škole uběhla a přiblížil se konec docházky do naší školy. V roce 1952 byla zavedena novinka - závěrečné zkoušky. Byl z nich velký strach, ale nakonec všechno dobře dopadlo: nevyhovělo jen několik žáků.

Se školou v Husově ulici jsme se rozloučili na závěrečném třídním večírku. Mezi učiteli byl naposled i pan katecheta výuka náboženství končila.

Většina spolužáků pak odešla do učňovských oborů – pro zajímavost devět žáků do hornictví, další do stavebnictví, dopravy apod. Já s několika dalšími jsme se rozešli na průmyslové školy a gymnázia.

A co na závěr? Navštěvovali jsme naši školu v pohnutých dobách. Přesto na ni máme hezké vzpomínky, dala nám dobré základy pro další studium i pro život. Škoda jen, že jsem se od r. 1952 se spolužáky ani s učiteli již nikdy nesetkal.

Ivan Brzák, absolvent 1952

Vzpomínám-li na svoje mladá léta zčásti trávená ve škole v Brně na Husově ulici, nemohu nevzpomenout dvě příhody:

Byl začátek padesátých let, ve společnosti zavládla nová moc uplatňující především novou ideologii: třídní boj. V rodinách narůstaly názorové střety, patolízalové všeho druhu vylézali ze všech možných děr - a s námi prostě mlátila puberta.

Vystoupení v aule, 1953

Ve věku třinácti čtrnácti let jsme pochopitelně máločemu rozuměli - doma se přestalo otevřeně mluvit o věcech zajímavých naše srdce, ve škole nám nerozuměli a my jsme bolestivě vnímali jedno: především nespravedlnost ... Stalo se toto: psali jsme kompozici z ruštiny. Tehdy jsem seděla ve třídě se svou oblíbenou kamarádkou Zorou P. Byly jsme natolik velké kamarádky, že jsme společně "tvořily" i písemnou práci, radily se a pochopitelně dělaly stejné gramatické chyby. Na konci hodiny velká přítelkyně Zora vzala obě práce a spořádaně je zařadila na sebe paní učitelce Šmídové na stůl. Za několik dní přišlo rozřešení: obě jsme obdržely známku 2-, avšak hodnocení bylo následující:

„Vstane Jarošová Hana. Tato žákyně opsala kompozici od své sousedky! Svědčí o tom stejné chyby!“ Na námitku, že jsme „chyby“ tvořily společně a stejně, jsem se dozvěděla:

„Zora je čestná dívka z čestné komunistické rodiny a v tom je záruka, že nepodvádí. Jarošová pochází z „buržoazní“ rodiny s nevyjasněnými názory, a proto pochybnou výchovou. Z těchto důvodů je nutno rozdílně posuzovat oba přístupy ke školnímu zadání...“

Ano, jsou to střípky, v podstatě malichernosti,

ale přesto si ty věty pamatuji dodnes. Nesouměřitelnost a nespravedlivý odsudek pálí čtrnáctiletou duši dosti trpce.

Jiný příběh se stal zhruba ve stejné době 1951-2 a vyzněl zcela jinak:

Výtvarnou výchovu tehdy učil pan učitel Krkoška. Stalo se, že třídou létala psaníčka, ve kterých si děvčata sdělovala různé „zásadní“ problémy svého věku. Pan učitel byl v jednom psaníčku (pravděpodobně pro nějakou „nevlídnou“ známku) nazván vulgárním výrazem. Psaníčko zachytil a třída ztuhla. Ihned zareagoval a jeho slova můžeme do dnešního dne tesat do kamene:

„Na adresu pisatele chci říci - člověk se může kdykoli během života dopustit různých chyb, urážek apod. Musí si však uvědomit jedno, že nejdůležitější ve vztahu lidí je umění odpouštět, uvědomit si svou chybu a neopakovat ji.“

Byl to velmi ušlechtilý člověk a jeho zásady stály vysoko nad ubohostí a špinou nastupující totality.

Hana Tesařová (Jarošová), absolventka 1952

Vzpomínky učitelů

Školní rok 1993 – 94 zaznamenal v naší škole nejen změnu ve vedení, ale zároveň se organizace chystala přejít do právního subjektivity. Tehdejší vedení radnice Brna-střed a rovněž odbor školství měly zájem, aby se školy začaly vyrovnávat se současností a byly ochotné na toto uvolnit i finanční prostředky.

Co se všechno muselo za 15 let zvládnout ?

Nejdříve bylo potřeba zbavit budovy hromad nepotřebného poničeného nábytku, polo-rozpadlých pomůcek a hromad stavebního materiálu a odpadu. Chtělo to jen několik kontejnerů v časovém intervalu měsíc až dva. Po okraj naplněné kontejnery pravidelně odvážely všechno, co už přestalo plnit svůj účel. A co bylo dál?

Začneme budovou v Rašínově. Elektroinstalace prošla generální rekonstrukcí, školní kuchyně a jídelna se zmodernizovaly, tělocvična dostala nové parkety, zábrana oddělila část místnosti a vytvořila prostor pro tělocvičné nářadí a kompletní oprava rozvodů vody a odpadů umožnila vybudovat toalety a sprchy u tělocvičny.

Po výměně oken a celkové opravě fasády už zbývalo vyspravit šatny a zádveří.

Spolu s významnými opravami se pozvolně měnil nábytek, vybavení ŠD, sborovny. Přibývaly také pomůcky pro výuku daltonu (např. kopírky, počítače apod.)

Budova na Husově potřebovala kromě výměny oken, nové fasády, nového vybavení jídelny včetně chladicího salátového boxu, rekonstrukce auly spolu s osvětlením a novými parketami i získat prostor pro pobyt dětí o přestávce. Ten vznikl vybudováním školního dvoru, což vůbec nebyla jednoduchá záležitost. Místní kanalizace byla narušená, odpadní vody tekly všude tam, kde je nikdo nečekal, ve sklepě stála několikrát za rok voda až do výše několika cm. Bylo potřeba odkrýt asfaltové zbytky, odstranit zeminu, položit novou kanalizaci a vydláždít dvůr. Pak už stačilo jenom dodat lavičky, květináče a příjemné zázemí pro děti bylo na světě.

Po vyklizení kabinetů jsme zvažili, že je třeba spíš vybudovat nové učebny, než prostorné kabinety, a tak byla otevřena učebna jazyků, počítačů, kmenová třída a časem pro zkvalitnění daltonské

výuky také dvě studovny s nadstandardním vybavením (počítače připojené k internetu, interaktivní tabule, množství odborné literatury, TV, video).

Také budova na Husově prošla výměnou rozvodů vody a odpadů spolu s rekonstrukcí WC.

Učitelský sbor II. stupně, 1996

Nově zbudované zádveří vytváří příjemný pocit a pokračuje v opravené hlavní schodiště. Žáci se dočkali nových skříněk v šatnách a postupně i obnovy nábytku.

V průběhu prázdnin 1996 se sloučily MŠ Jánská a ZŠ Husova v jeden subjekt ZŠ a MŠ Brno, Husova 17. Rovněž MŠ prošla výměnou nábytku, dokoupilo se množství pomůcek a v neposlední řadě se vybudovalo WC se sprchou a nová kuchyně. O umístění dětí v této MŠ je každoročně zájem převyšující možnosti přijetí.

Školu nedělá školou jenom vybavení a pořádek (ten je tu standardně na vysoké úrovni), ale zejména vzdělávání dětí, vztahy mezi dospělými a žáky, ale o tom na jiném místě.

*Jana Matoušková,
ředitelka školy 1993 - 2008*

Když jsem nastoupila v roce 1966 na ZŠ Husova jako mladá a svobodná učitelka, přivítal mě sbor starších zkušených kantorů. Učitelů s velkým „U“. No a jeden z nich, pan učitel Ladislav Foretník, mně sdělil, že na této škole už učí 27 let. To se mi zdálo nepředstavitelné. Tak dlouho na jedné škole! Já jsem vydržela na své rodné školské kantorské hroudě, na Husovce, do dnešních let. Podařilo se mi učit dvě generace dětí. A protože nyní učím i na prvním stupni, objeví se i třetí generace. Nevím, jak je to možné. Asi mně kantořina vklouzla do krve. Práce s dětmi, i když unavuje, mě stále baví a nabíjí. Když si tak promítám všechna léta na Husově, je to velká škála vzpomínek, jak se měnila tvářnost školy a složení sboru.

Při mém nástupu zde byla 1.-9. třída. Národka směnovala, později se přestěhovala na Jánskou a druhý stupeň zůstal na Husově. Také tam, kde jsou dnes třídy, bývaly dříve kabiny. Nebyla školní kuchyně a jídelna, přecházelo se na Údolní, kde je dnes mateřská škola.

Mým oborem je matematika a tělocvik. Ně které věci se změnily, např. z chodby před tělocvičnou se vybudovala šatna. Nezměnil se však Špilberk, který dodnes slouží jako školní hřiště. Kolikrát jsem ho vyběhla a oběhla s dětmi? Nevím, mockrát. Znáš tu každou cestičku. Na začátku školního roku na mne volávaly babky pejskařky: „Už vedete další generaci?“

Mnoho dětí zde získalo zdatnost pro vytrvalostní a orientační běhy a pak získávaly pro školu na závodech medaile. Soutěží, vystoupení či matematických olympiád bylo také nespočet. Na všechny lyžařské kurzy si snad ani nevzpomenu. Kolik to bylo dětí, co jsem naučila lyžovat a plavat. Prochází mi hlavou dlouhý film všech bezvadných kolegů, ředitelů, školníků. Řada z nich mi dala pro život i učitelské povolání mnoho. Byli mi vzorem, ponaučením a inspirací.

Když jsem jednou jako mladá dostala do úvazku předmět, který není mým oborem, bylo mi řečeno: „Dobrý učitel naučí vše.“ Snažila jsem se proto vníknout i do problematiky jiných předmětů, zhostit se jich se ctí. Jako začínající učitelka jsem záviděla starším zkušeným kantorům, jak jim učení šlo od ruky. Dnes zase závidím já mladým učitelům jejich elán, plejádu nápadů. Přeji jim, ať se všem na Husově daří dobře. Protože zde vždy dobře bylo a jak doufám, i do budoucna bude.

*Jana Svobodová,
1966 - dosud*

Za 125 let prošla naší školou řada žáků, kteří později dosáhli významných úspěchů v mnoha oborech. Vzhledem k omezenému rozsahu almanachu však můžeme uvést portréty pouze několika z nich.

Pavel Švanda (*1936, absolvent 1951)

Český spisovatel a znojemský rodák patří spolu s Václavem Havlem nebo Jiřím Kuběnou do generace „Šestatřicátníků“. Pavel Švanda nedokončil studia na brněnské filozofické fakultě a za normalizace pracoval v různých profesích. Stejně jako i další generační souputníci začínal publikovat v časopise *Tvář*, kde později pracoval i jako redaktor. Knižně debutoval sbírkou *Anonymní povídky* (1967). Poté se až do revoluce na dlouhou dobu nedobrovolně odmlčel a pohyboval se v prostředí neoficiální brněnské filozofické scény. Dnes učí na Divadelní fakultě Janáčkovy Akademie múzických umění v Brně. Známý je svými politicky orientovanými esejemi, např. v revue *Proglas*, a sbírkami poezie *Na obou březích* (1996) a *Noemův deník* (2000).

Jaromír Švestka (*1937, absolvent 1952), Prof. MUDr., DrSc.

Působení jednoho z nejvýznamnějších českých psychiatrů a spoluzakládajícího člena významné European College of Neuropsychology je spjato především s městem Brnem. Po absolvování Lékařské fakulty UJEP v Brně pracoval krátce v psychiatrické léčebně v Jihlavě, aby se od roku 1965 natrvalo usídlil v Brně. Působil na Lékařské fakultě a Fakultní nemocnici v Brně. Vedle publikační činnosti a redakční práce v časopisech *Psychiatrie*, *Remedia* a *Update* vydal několik desítek publikací. Mezi nejznámější patří *Akutní psychiatrie* (1993) a *Psychofarmaka v lékařské praxi* (1995), *SSRI – léky první volby* (1998) a *Psychiatrie* (2002).

Prof. Švestka je členem prestižních lékařských orgánů, např. České psychiatrické společnosti, komise IGA MZČR pro obor psychiatrie/neurologie/psychologie. Ze zahraničních organizací jmenujme CINP (Collegium internationale neuropsychopharmacologicum) a Austrian Society for Biological Psychiatry

Jiří Kratochvíl (* 1940, absolvent 1954)

Protože jsem byl kantorské dítě, naučil jsem se brzy číst a psát a našel v tom prudké zalíbení a už v osmi letech se ve škole na Husově ulici, naproti Besednímu domu, zúčastnil literární soutěže, která byla určena vlastně až gymnazistům. Vyhrál jsem ji a má literární sláva se rychle šířila, až jí někdo zatnul tipes ...

Těmito slovy vzpomíná brněnský prozaik, esejista a dramatik, nositel Ceny Jaroslava Seiferta a ceny Toma Stopparda Jiří Kratochvíl na začátek své literární kariéry spojený s naší školou. Otcova emigrace do zahraničí znamenala zlom v kariéře „mladého spisovatele“, takže

si autor vyzkoušel nejednu profesi. Stihl pracovat jako publicista, esejista, autor divadelních a rozhlasových her, ale také i jako učitel, knihovník, jeřábník, vazač v mostárně, topič v chemické továrně, strojník energetického zařízení, zámečnick, noční hlídač v drůbežárně, historik v památkovém úřadu nebo třeba telefonista. Zlom ve spisovatelské kariéře znamenala práce historika: v archivu se seznámil s moderními trendem světové literatury – s literární postmodernou.

Až na několik drobných publikací však mohl vydávat své knihy teprve po revoluci. V rychlém sledu vychází „brněnská série“ *Medvědí román*, *Uprostřed noci zpěv*, *Avion*, *Siamský příběh*, *Nesmrtelný příběh* a *Noční tango*. Po té se Kratochvíl odklání od románové tvorby a v novelách *Truchlivý bůh*, *Lehni, bestie* nebo v novějším *Herci* (2006) začíná zkoumat „příběh“ v jeho prapůvodní podobě. V české literatuře ojedinělým dílem zůstávají Kratochvílovy povídky *Má láska*, *Postmoderno*. Vedle četných delších próz psal Kratochvíl také rozhlasové hry (*Babička slaví devětaadvadesáté narozeniny*), povídky (*Orfeus z Kénigu*, *Brněnské povídky*), velké množství literárních esejů a recenzí (*Příběhy příběhů*, *Brno nostalgické i ironické*).

Zeno Kaprál (* 1941, absolvent 1955)

Básník odklonu od „materiálně-konzumního světa“ vystudoval pedagogický institut v Karlových Varech po krátkém působení v brněnské Zbrojovce.

Podvodně získané razítko ve Zbrojovce přemohlo zákaz studií, a tak se autor na krátko dostává i do role učitele na prvním stupni. Záhy ovšem kantorskou epizodu uzavírá a věnuje se - vedle profesí vrtače, zeměměřič, hasiče, knihovníka, vychovatele v polepšovně literární tvorbě. Dlouze pracoval v České pojišťovně. První texty publikoval Kaprál v časopisech *Plamen*, *Tvář* a *Host do domu*. V 60. letech se stává jedním z hlavních představitelů tzv. „brněnské bohémy“, do jejich řad patřili např. surrealistický spisovatel Pavel Řezníček nebo Arnošt Goldflam. V 70. a 80. letech spolupracoval jako scénárista, dramaturg a redaktor s Československou televizí. Několik let působil jako tajemník Obce moravsko-slezských spisovatelů. Po první sbírce *Ploty* (1962) jej na dlouhou dobu umlčela normalizace. V průběhu 80. let vydal několik knížek samizdatem. Oficiálně začíná publikovat až po revoluci. Mezi jeho další sbírky patří např. *Reinerův výbor*, *Růžová cesta*, *Plané palposty*, *Zelená blankytu* nebo *Pádlo stálosti*.

Jiří Pernes (* 1948, absolvent 1963), PhDr., Ph.D.

Významný český historik dějin 20. století začal na naší školu chodit po přestěhování se z rodných Svitav. Po absolvování Univerzity Jana Evangelisty Purkyně pracoval nejprve jako odborný vědecký pracovník v Moravském zemském muzeu a později jako historik v Zemědělském muzeu v Praze. Větší část osmdesátých let strávil jako ředitel Historického muzea ve Slavkově, odkud se v roce 1990 vrací na dva roky zpět do Brna a pracuje na pozici ředitele Moravského zemského muzea v Brně. Od roku 1994 působí jako vedoucí vědecký pracovník ústavu pro soudobé české dějiny Akademie věd ČR.

Vedle četných odborných studií napsal řadu historických knih, například: *Spiklenci proti Jeho Veličenstvu aneb Historie tzv. spiknutí Omladiny v Čechách* (1988), *Život plný nepřátel aneb Život a smrt Františka Ferdinanda d' Este* (1995), *Habsburkové bez trůnu*, (1995), *Až na dno zrady. Emanuel Moravec* (1997), *Maxmilián I. Mexický císař z rodu Habsburků*, (Praha 1997), *Takoví nám vládli. Komunističtí prezidenti Československa a doba, v níž žili.* (2003) a další. V současné době často spolupracuje s Českou televizí na přípravě dokumentárních pořadů o české a světové historii, nejčastěji pak ve spojení s královským rodem Habsburků.

25

ZE SOUČASNOSTI

Letošním rokem to bude již 12,5 desetiletí, co se dveře školy otevřely žákům poprvé. Centrum města se měnilo a mění, novorenesanční budova školy však významným stavebním změnám odolává. Co se nemění vně, mění se však uvnitř. Každý ze starších absolventů, který do školy přichází, často udiveně kroutí hlavou, jak se interiér školy za posledních patnáct let proměnil. Není divu. Škola přece musí přece reagovat na požadavky doby. Doba se v současnosti nezadržitelně řítí vpřed a přináší nové a nové výzvy. A Husovka přece musí být při tom.

Rokem 1979 se součástí stala impozantní budova prvního stupně v ulici Rašínově. Skoro by se dalo říct, že co minulost rozdělila, to současnost tmelí dohromady. Vždyť budova na Rašínově nesla v minulosti jméno manželky „patrona“ školy korunního prince Rudolfa, princezny Štěpánky. V roce 1996 se škola rozšířila o další pracoviště: jednotřídní mateřskou školu v Jánské ulici.

Do budovy na Husově ulici dochází spolu s druhostupňáky také žáci posledního ročníku prvního stupně, tedy pátáci. Důvodů pro umístění prvostupňových

„matadorů“ na Husovku je několik. Vedle důvodu kapacitního (drobná administrativní nuance) ovšem stojí daleko důležitější příčina: přechod na druhý stupeň se často spojuje s problémy jak kázeňskými, tak učebními. Filozofie zní: čím rychleji a nenáročněji si zvyknou, tím menší „šok“ požadavky učiva a systém rychle se střídajících se učitelů na jednotlivé předměty způsobí. Navíc příchod pátáků v sobě nese jedno obrovské plus pro práci na druhém stupni. V čem? Přináší si s sebou studijní a pracovní návyky, které pomáhají hledat a tvořit nové a nové zajímavé projekty. V čem se liší náš páták od ostatních pátáků? Odpověď zní: dalton.

Dalton na Husovce

Že nevíte, co je to dalton? Aha. Daltonský plán je vzdělávací metoda, kterou představila světu Helena Parkhurstová v prvním dvacetiletí 20. století. Neobjevila se náhodou – úvod do 20. století znamenal v oblasti pedagogiky velké změny. Hledaly se nové možnosti, jak zaměřit vzdělání na potřeby dítěte. Výsledkem reformních snah je několik proudů alternativních škol - Freinetovská škola, Waldorfská škola,

škola Montessori a samozřejmě Daltonský plán.

Helena Parkhurstová, dlouholetá spolupracovnice Marie Montessori, viděla ve vzdělávání velkou příležitost pro rozvíjení nejen základních dovedností dítěte, ale i celé dětské osobnosti. Daltonský plán se od dalších tradičně vnímaných „alternativních proudů“ vyznačuje obrovskou devizou: nejedná se o ucelený systém, který je nutné dodržovat, ale o soubor principů, které ovlivňují styl výuky od základů.

Parkhurstová definovala tři základní principy, od nichž se ve škole všechny aktivity odvozují. Základní daltonské principy – *svoboda, spolupráce a nezávislost* – vyzývají žáka, aby se stal aktivním účastníkem vyučování. Slovo *svoboda* bývá ovšem přijímáno (nejen v našem českém prostředí) poněkud s rozpaky. Absolutní svoboda se totiž často plete s anarchií. Proto současní odborníci daltonu nahrazují slovo *svoboda* termínem *zodpovědnost*. Výsledkem našeho pojetí se stává princip *zodpovědná svoboda*, tedy svobodné rozhodování v rámci předem dohodnutých, vytyčených hranic.

Poskytneme-li dítěti dostatek svobody při práci, učíme ho zodpovědnosti, umožníme mu, aby kreativně pracovalo vlastním tempem a ve vlastním časovém rozvrhu. Navíc velké množství rozličných aktivit, které mohou probíhat ve třídě současně, vytvoří dostatečně stimulující prostředí, které respektuje výukové návyky všech dětí. Zapojíme-li do práce všechny děti, zvykáme je na týmovou práci, která je čeká v budoucím profesním životě. Naučí se respektovat jeden druhého, hodnotit svoji práci ve spolupráci s učitelem i samostatně.

Změna stylu výuky a celého přístupu k žákům nese i požadavky na úpravu prostor školy. Speciálně pro daltonskou výuku vznikly na Husově ulici dvě studovny, v nichž se soustře-

ďují studijní pomůcky. Materiály ve Studovně I vyhovují obsahem především mladším žákům, tzn. pátákům a šestákům. Od sedmé třídy výše využívají sedmáci a žáci vyšších ročníků nejen pro „daltonské hodiny“ Studovnu II, která je vybavena podle potřeb starších žáků. V obou místnostech mají žáci k dispozici po čtyřech počítačích, video, DVD přehrávač, televizi a hi-fi věž, druhá studovna je navíc vybavena interaktivní tabulí.

Co je to daltonský úkol?

Již od mateřské školy pracují děti na tzv. *daltonských úkolech*, které musí být dokončeny do určitého termínu v rámci dohodnutých pravidel. Ve škole zpracovávají děti několik tematických pracovních listů týdně, starším potom nabídneme encyklopedie, počítačové programy, internet a další zdroje, v nichž se naučí, jak informace vyhledávat a zpracovat vlastním způsobem.

V páté třídě pracují žáci stylem, na nějž jsou naučeni z prvních čtyř let strávených na Rašínově. Vedle prvků daltonu v každé vyučovací hodině probíhá výuka na Rašínově ve vlastních třídách, na budově Husova ve studovně v rámci tzv. daltonského bloku.

Daltonský blok většinou trvá dvě vyučovací hodiny jednou nebo vícekrát týdně a děti v něm pracují na úkolech z různých předmětů. Čtvrtletním výstupem z daltonského bloku jsou pak vedle pracovních listů určených k procvičování a prohlubování učiva také referáty a projekty na předem dohodnutá témata z různých oblastí (např. rostliny, světové metropole, technika v životě člověka atd.) Nejen při přípravě těchto referátů se žáci učí samostatně studovat, zpracovávat informace a vůbec si práci zorganizovat. Ke sledování žákových pokroků využíváme daltonské tabule, na něž žáci značí pomocí magnetů svůj pokrok při práci na úkolu.

Na druhém stupni navazujeme na studijně-organizační dovednosti, které si žáci přinášejí z prvních pěti let školního života. Práce na druhém stupni stanovuje specifické podmínky. V hodinách se střídají různé vyučující, předměty se objevují v různých dnech týdne a učivo se dále prohlubuje a rozšiřuje. Proto jsme si na druhém stupni dalton upravili. Žáci pracují

v předmětu buď v běžných vyučovacích hodinách, nebo na tzv. dlouhodobějších úkolech v rámci daného předmětu.

Úkoly se skládají z povinných a volitelných úkolů. Povinné úkoly musí splnit každý žák, z volitelných si potom z nabídnutého seznamu vybírá aktivitu, která mu nejvíce vyhovuje. Volitelné úkoly tak učitel nabízí nejen rozšiřovat a prohlubovat učivo, ale nabídnout také aktivity, které se dříve zpracovávaly v jiných předmětech. (Žáci třeba v rámci hodin jazyků připravují prezentace k tématu pomocí počítačů.)

Práce na delším úkolu se podobá práci na projektu. Dnešní doba vidí v projektovém řízení, (neboli v projektovém managementu) velkou příležitost. Je tedy velmi pravděpodobné, že se mnozí žáci budou ve svém profesním životě s tímto stylem práce dnes a denně setkávat. Proto věnujeme pozornost nejen přípravě výsledného výstupu, ale také dovednostem plánování a hodnocení práce.

Při zadání prochází žáci s učitelem celý úkol a připravují si rozvrh práce. Od učitele se dozví vše, co je v daném období čeká, například návštěva instituce jako je muzeum apod. Dozví se také, kdy a jakou formou bude probíhat

zkoušení probraného učiva. Mohou si tedy naplánovat práci tak, aby se dokázali do stanoveného termínu připravit. Po celou dobu práce mohou konzultovat jak se spolužáky, tak i s učitelem. Žáci, kterým látka příliš nevyhovuje, mohou po určitou dobu pracovat s učitelem klasickým způsobem, tedy za učitelova vedení. Na konci každého úkolu na ně čeká hodnocení, kde se zamýšlí nad tím, co se vlastně během práce naučili, jak se jim práce dařila a co si odnáší do budoucna. Nebyvá neobvyklé, že žáci během hodnocení poskytují také zpětnou vazbu učiteli. Vyslovují se k povaze jednotlivých aktivit, vyzdvihují činnosti, které je bavily, a naopak upozorňují na aktivity, které z jejich hlediska nebyly vydařené. Učitel tak může ve spolupráci s žáky připravovat další úkoly tak, aby vyhovovaly co největší skupině žáků.

Tímto způsobem se snažíme poskytnout dítěti dostatek svobody při práci, učíme ho zodpovědnosti, umožníme mu, aby kreativně pracovalo vlastním tempem a ve vlastním časovém rozvrhu. Navíc velké množství rozličných aktivit, které mohou probíhat ve třídě současně, vytvoří dostatečně stimulující prostředí, které respektuje výukové návyky všech dětí. Zapojíme-li do práce všechny děti, zvykáme je na týmovou práci, která

Dalton se skloňuje také při spolupráci s dalšími vzdělávacími institucemi. V roce 1996 byla Husova jednou ze čtyř pilotních škol, které spoluzakládaly **Asociaci českých daltonských škol**. Ta dnes sídlí v naší budově. O pár let později byla i u vzniku mezinárodní organizace **Dalton International**. Cílem obou organizací není „jen“ problematika daltonu, svou pozornost věnují inovaci a inovativnímu vzdělávání vůbec. Vedle již tří vydaných učebnic vychází za podpory města Brna a Jihomoravského kraje ročenka **Dalton International Magazine**. Pravidelné podzimní vzdělávací semináře a květnová mezinárodní konference umožnily a umožňují učitelům setkávat se s podobně smýšlejícími kolegy nejen z Česka, ale i Holandska, Maďarska, Rakouska, Slovenska, Japonska, Číny, Austrálie a Velké Británie a dalších zemí.

Projekty a projektové dny

Vedle „běžného vyučování“ se stalo dobrým zvykem pořádat pravidelně projektové dny. Co je projektový den?

je čeká v budoucím profesním životě. Naučí se respektovat jeden druhého, hodnotit svoji práci spolu s učitelem i samostatně. Děti jsou vedeny k zodpovědnosti za svoji práci, mizí pasivita, zůstává prostor pro odpočinek i práci navíc. Nejsou stresovány, pomalejší děti mohou pracovat v klidu a svým tempem. Díky přehledným tabulím a úkolovým listům ví učitel vše potřebné o práci dětí a jejich zájmech. Dospěli jsme k názoru, že žáci jsou mnohem samostatnější, zodpovědnější a také ohleduplnější k sobě navzájem.

Zapojování daltonských prvků do hodin tedy pomáhá uvolňovat atmosféru hodiny. A vzhledem k tomu, že z pohledu učitele nejde přijmout principy přípravy za své a učit dvěma odlišnými způsoby – jedním při práci na úkolu, jinými při práci v běžné hodině, ovlivňuje dalton atmosféru celé školy.

Projektový den je série aktivit skupinek žáků, často smíšených z různých ročníků. Nejčastěji však žáci spolupracují v rámci promíchaných ročníků. Na konci obvykle dopoledních aktivit se potom nachází výstup z projektu. Výstupy a jejich forma se samozřejmě liší podle toho, o jaký projekt se jedná. Zde máte pro představu stručný popis několika méně tradičních.

I. stupeň Projekt Vesmír

V průběhu dvou měsíců sbírají žáci během návštěv Mahenovy knihovny, brněnské hvězdárny a dalších institucí materiály a poznatky o základních vesmírných tělesech. Poznávají rozdíl mezi planetou a hvězdou, zjišťují, jaký význam má Slunce pro život, učí se pochopit střídání dne i noci a působení gravitační síly.

Život ve tmě

Cílem projektu je naučit žáky vcítit se do role nevidomých lidí a uvědomit si, že potřebují v některých situacích naši pomoc. V prostorách knihovny Jiřího Mahena se setkávají se slabozrakými a nevidomými dětmi, vyzkouší si, jaké je to číst Braillovým písmem, a sehrají společně pohádku.

Ve druhé, školní, části potom zjišťují náplň práce různých organizací, které se problematice nevidomých a slabozrakých věnují. Mimo to se v krátkých scénkách učí rozpoznávat obtížné situace, v nichž se nevidomí mohou ocitnout, a poskytnout jim pomoc.

Angličtina u prvňáčků

„Malí kouzelníci“ nese název projekt, kterým se učí naši prvňáci prvním krůčkům v anglickém jazyce. Výuka probíhá dvakrát týdně a důraz klademe na formu, kterou se děti učí: hra, tvořivá činnost, písničky a prvky tělesné výchovy pomáhají nenásilnou formou zvládat slovní zásobu a rozvíjet si komunikační dovednosti.

Plavání a bruslení

Detašovaným pracovištěm (po mateřské škole tedy čtvrtým) je plavecký bazén Lázně Rašínova, kde učitelé tělocviku zajišťují plavání pro další brněnské školy. Do plavání chodí žáci třetího a čtvrtého ročníku, v zimě se potom třetíci a čtvrtáci učí i bruslit.

Procházka historickým Brnem

V pátých ročnících čeká na žáky projektový den celý věnovaný městu Brnu. Nejprve s vyučujícími projdou žáci historické a turisticky zajímavé objekty, o nichž potom zjišťují v malých skupinách další informace. Seznamují se s historií místa, poznávají pověsti, které se k místům vážou a tyto zpracovávají do výstupních prezentací.

II. stupeň

Den světových náboženství

Probíhá tradičně v říjnu. Žáci se ve skupinkách v rámci ročníku seznamují s jedním z významných náboženství. V šesté třídě křesťanství, sedmáci zpracovávají judaismus, osmáci islám a devátáci se věnují buddhismu a hinduismu. V průběhu dopoledne zjišťují základní informace, aby v odpoledním programu centra těchto náboženství v Brně navštívili.

Den plný kultury aneb Husovská noc

Do předvánoční atmosféry přispívá pravidelný den věnovaný kultuře. Dopoledne se žáci podívají do některých z muzeí. Daří se nám vybírat výstavy, které jsou vedené netradiční formou - tedy takové, kde žáci mohou nejen pozorovat exponáty, ale také v rámci dílen vyrábět.

Devátáci a osmáci nekončí obědem: přichází okamžik, na nějž se všichni těší. Pro ně se Den plný kultury zlomí v Husovskou noc. Odpoledne je čekají různé tvůrčí dílny, jako fotografování, grafika, tvůrčí psaní nebo dramatická dílna. Ve druhé části potom různé „odpočinkové aktivity“ – například keramická dílna, turnaj ve stolních hrách nebo večerní fotbalík.

Vyvrcholením odpoledního programu je potom večerní promítání a následně přespání ve škole. A reakce žáků? Kdo by odolal možnosti strávit jeden den bez dohledu rodičů ...?

Den Evropy

Osmákům a sedmákům nabízí tradiční Den Evropy možnosti hlouběji prozkoumat své zeměpisné znalosti a také tvůrčí dovednosti. V průběhu dopoledne zpracovávají žáci portrét vylosované země z „evropské sedmadvačítky“. V průběhu brzkého odpoledne potom tyto své země vlastními materiály prezentují pomocí počítače a flipchartů.

tul Husovát, neboli DrH.
– doktor Husovky.

Nepovinné předměty a další aktivity

Vedle „povinné části“ nabízíme také celou škálu nepovinných předmětů. Mimo již zmíněné plavání a bruslení se na prvním stupni mohou žáci věnovat moderní gymnastice, fotbalu, pohybovým hrám, aerobiku, házené nebo výtvarnému kroužku a keramice.

Člověk v ohrožení života

Projektový den učí žáky to, jak se zachovat v krizových situacích, kdy život člověka visí doslova na vlásku. Celý den je koncipován jako praktické cvičení především v dovednosti poskytnout první pomoc. Díky spolupráci s různými institucemi, jako jsou záchranáři, hasiči apod. se nám daří obměňovat pravidelně lektoři, aby se žákům „neokoukali“.

Hecolympiáda

Na samém závěru roku si žáci měří své síly v netradičních disciplínách na olympiádě, která se odehrává na různých stanovištích v městském parku Špilberk. Příprava olympiády není jen „učitelskou“ záležitostí, většinu stanovišť si totiž připravují a vedou žákyně devátého ročníku.

Ročníková práce devátáků

Ročníková práce žáků devátých tříd je okamžikem pravdy nejen pro devátáky, ale i učitele. Výstupem projektu každého žáka je přibližně patnáctistránkový text, který žáci zpracovávají na různá témata za pomoci konzultujícího učitele. V praxi si ověřují, zda jejich studijní a pracovní dovednosti dosáhly patřičné úrovně. Témata a zpracování práce potom autoři obhajují na „konferenci“ osmáků a devátáků, v jejímž závěru získají nejlepší „absolventi“ ti-

Na druhém stupni mají žáci možnost navštěvovat keramiku, německý, ruský a ve dvou úrovních podle pokročilosti také jazyk francouzský, konverzaci v anglickém jazyce, sborový zpěv nebo sportovní hry.

Škola dále spolupracuje s dalšími institucemi a organizacemi. Vedle „běžných“ aktivit, jako jsou návštěvy divadel a dalších kulturních a vzdělávacích institucí, přináší páté ročníky do budovy druhého stupně i také dopravní výchovu, kterou pořádáme od čtvrté třídy ve spolupráci s dopravní policií.

Minimálně dvakrát ročně pořádáme ve spolupráci s občanským sdružením Augusto rozboru divadelních představení v projektu „Divák“. S Augustem se naši osmáci setkají i v projektu „nafest“, zaměřeném na rozvoj dovedností komunikačních a pohybových.

Průběh školního roku samozřejmě doplňují pravidelné školy v přírodě, na druhém stupni jedno až třídní školní výlety. V sedmém ročníku se navíc žáci v rámci exkurze podívají do Prahy, v osmém na jednodenní exkurzi zavítají do předvánoční Vídně a v devátém potom odjíždí na třídní návštěvu Polska, kde se podívají do koncentračního tábora Osvětim, solných dolů Vělička a do Krakova.

A co budova?

Náplň školního roku i program pro žáky samozřejmě vyžaduje, aby škola disponovala i speciálními pracovními místy. Vedle běžných „tříd“ a odborných učeben typu fyzika a chemie proto u nás najdete i již zmíněné dvě studovny, počítačovou učebnu, učebnu ručních prací, jazykovou učebnu a také velmi dobře vybavenou keramickou dílnu, kterou pravidelně využívají nejen žáci druhého stupně.

Přichází do ní i žáci z Rašínovy a dokonce i děti z naší mateřské školy v Jánské ulici.

V chodu školy zaujímá zajímavé místo také nově zrekonstruovaná impozantní aula. Vedle vánočních a předprázdninových akademií v ní probíhají i prezentace žáků, výuka sboru a vystoupení pozvaných divadelních souborů. Pravidelně se zde konají i zmíněná setkání inovativních učitelů.

V několika následujících stranách se podíváme na texty obou stupňů žáků naší školy.

Škola v přírodě

Začíná nový den,
všichni děti rychle ven!
Obléknout se, učesat,
vyčistit si zuby zas.
Potom, až to uděláme,
na snídani pospícháme.
Po snídani rychle ven!
Ať si zase užijem.

Dominika Kopáčová, 5.B, 2007-2008

Kocour

Máme doma kocoura,
vůbec nám tu nekňourá.
Je to dobrý kamarád,
chce si s námi pořád hrát.
Hrajeme si v pokoji,
jsou z nás velcí kovboji.

Autor: Ondra Hlaváček, 2.A, 2007-2008

Oslava

Matěj, to je kamarád,
hraje fotbal a je mlád.
Dnes oslaví desítku,
připravuje besídku.
Radost přináší nám všem,
támhle skáče za lesem.
A jak rychle běží!
On je vždycky svěží.
Jeho chytrá hlavička,
to je teda perlička.
Matěj, ten nás dobře baví,
přejeme mu hodně zdraví.

Autor: žáci 4.A, 2007-2008

Můj den – Velikonoční pondělí

Ráno jsem se probudila a první, co jsem si uvědomila bylo, že cítím vůni velikonočního beránka. „Proč?“, podivila jsem se v duchu. A pak jsem si to uvědomila. Bylo Velikonoční pondělí. Vyskočila jsem z postele a rychle jsem se z noční košile převlékla do svého obvyklého oblečení. Nic zvláštního,

pouze tepláky a tričko. Vtančila jsem do koupelny, vyčistila si zuby a na umývání dnes nehleděla. Je přece velikonoční pondělí, no ne? Letmo jsem se učesala, popřála mamince dobré ráno a přivoněla k beránkovi čerstvě vytaženému z trouby (což jsem zaznamenala hned v prvních několika vteřinách, protože jsem si popálila nos). Potom jsem se v rychlosti nasnídala a šla jsem s maminkou nabarvit zbytek vajíček. „Hody, hody, doprovody, dejte vejce malovaný!“ zařval mi do ucha brácha, já sebou cukla a vajíčko v mé ruce skončilo na podlaze. „Příště se pokus o trochu vhodnější okamžik,“ povzdychla jsem si a pokusila se poklidit tu spoušť. Pak jsem rychle popadla vajíčka a podala jim je. Doufala jsem, že se mi tentokrát povede utéct před tátovou mrškačkou, a tak jsem se rozběhla do svého pokoje. Táta byl ovšem rychlejší. „Neutíkej!“ řekl, popadl mě a pořádně vymrskal. Poté se dostavil Pěta, který také se svou mrškačkou neváhal. Ječela jsem a ječela, ale jen tak, abych jim udělala radost, jasně, že to nebolelo!
A tak začal den, na který jsem se celý rok těšila. A byl hezčí než minulý rok.

Eliška Matonohová, 4.C, 2007-2008

Kdyby srdce mohlo mluvit...

Páni, kdyby tak srdce mohla mluvit...
Nejen o tom, jak v nich koluje krev, ale spíš o našich pocitech!
Možná si řeknete, že by to byla zbytečnost, vždyť přece určitě víme, co ke komu cítíme.
Ale já si myslím, že mnoho pocitů si ani nepřipouštíme.
Stejně – vůbec by to neškodilo. Na druhou stranu by se provalila spousta věcí a nám by to nemuselo vůbec prospět. A když už tady máme to KDYBY, mohlo by srdce mluvit pouze k tomu, komu patří. To by hodně pomohlo. Narovinu bychom si řekli, jak to doopravdy je. Co opravdu cítíme. Nemusí přece každý hned znát naše city!

To by pak všichni věděli, kolik nenávisťi v sobě nosíme. A myslím, že jí není málo...
Dověděli by se, kdo má koho nejraději, a někomu by z toho stoupl nosánek hodně nahoru...
Nebo naopak - někomu bychom tím zjištěním ublížili.

A mimochodem – co je to láska?

Co znamená MILOVAT?

Někdo miluje tak moc, že mu na to slova nestačí. A kdyby srdce mohlo mluvit, řeklo by, co opravdu cítíme. Popsalo by nám to. Já mám totiž pocit, že lásku zná téměř každý, ale nikdo nedokáže popsat, co láska je. Láska je vyjádřena všemi možnými citáty, ale co z toho, že každému přisvědčíme: „To je pravda.“ A přitom ani pořádně nechápeme, co chtěl autor říci.
Znám lásku stejně jako každý z nás, a ani tak bych nedokázala popsat, co láska je.
Uvnitř to cítím, slova ale použít nedokážu. Chci třeba někomu říct, jak moc ho miluju, a stejně řeknu jenom MILUJU TĚ, i když chci říct víc.
Ale... možná je to tak dobře. Místo slov za nás promluví naše činy. A těmi se láska vyjádřit dá. Slova sice mohou být překrásná, ale na všechno v životě nám bohužel nikdy stačit nebudou. A to slůvko KDYBY? To nám už vůbec k ničemu není a nikdy nebude.

Denisa Přichystalová, 9.B, 2007/2008

Dcera čarodějek

(Dorota Terakowska, ilustrátor: Renáta Fučíková, překlad: Pavel Weigel, *Albatros*, 2000.)

Recept na totální kravinu ...

Nacházíme se na území Velkého království. Zdejší obyvatelé tu žijí už pěkných pár set let v míru. Pak ale jednoho krásného dne napadne současného (a na dlouhou dobu poslední) panovníka Luilla, že zakopáním VŠECH zbraní v království by navěky převedli VŠEM válkám, nastal by věčný mír, a tak to přece chtějí VŠICHNI v království...

O několik století později by to (současní) obyvatelé (bývalého) Velkého království chtěli taky, ale teď už by jim ani zakopání zbraní nepomohlo – jsou totiž už pěkných pár století otroky rodu Urghů, který je napadl a ovládl v Den zakopání zbraní, a zachránit je může jen potomek rodu Luillů.

Kniha popisuje dětství a dospívání Posledního potomka a nakonec osvobození země, to, jak jej všemu učí posledních pět Čarodějek (jmenují se První, Druhá, Třetí, Čtvrtá a Pátá. Originální, že?)

Dcera čarodějek je učebnicový příklad knihy, která měla být o moderní architektuře, ale pak uprostřed psaní najednou BUM!!!, něco autora (autorku) praští do hlavy a je z toho šestisetstránkové pojednání o fialových kuřatech.

No, posuďte sami, je snad možné, že když všichni v království vědí, že vysvobození přijde za 777 let ode Dne napadení (nebo tak nějak, kdo si má všechny ty dny pamatovat), že by nikdo nevěděl, kdy těch prokletých sedm... let uběhne?

Dobrá, většina exVelkokrálovšťanů alespoň tuší, kdy Den vysvobození přijde, jenže pak všechny budíky zazvoní a ... nic se nestane (a nikoho nenapadlo, co když byly budíky nařízeny špatně?). Téměř všichni ti naivní sobci spáchají z beznaděje sebevraždu, takže jejich spolutroci musí odpracovat ještě jejich část práce, na seznam mrtvých přibudou ještě přepracování, otroků zase ubude, zase víc práce... Koloběh života, ne?

Navíc je celý příběh doplněn ilustracemi svědčícími o tom, že si ilustrátor v dětství prodělal nějakou závažnou mozkovou příhodu, která pozastavila jeho další duševní vývoj, protože VŠECHNY postavy v knize mají na VŠECH ilustracích noční košile.

Prostě, vyměňte autorku a ilustrátora a možná, možná by se to dalo číst...

Kdyby se tu knížky hodnotily, dal bych Dceři čarodějek tak **30%, jednu a půl hvězdiček z pěti, tři dílky z deseti...** ale nenechte se nijak ovlivnit tímhle výsledkem, celkem snadno se z toho dá udělat referát.

(Marek Tesař, 8.A, 2005/2006, recenze)

Loučím se s Tebou, má nepopsatelná základní školo

Drazí pozůstalí,

Ví někdo, proč jsme se tu sešli? Asi ne. Abych se přiznal, ani já to nevím. Ale možná se tu najde někdo, možná to bude génius, nebo takový debil, že ho všichni inteligentní lidé budou považovat za génia, protože debilita v takovém stádiu vývoje působí smrt.

A tento člověk nám možná zodpoví otázku, proč vlastně žáci chodí do školy. Proč se vlastně žák každé ráno probudí tak brzy, jen aby se mohl převléci a jít do školy, která mu bere každý den tolik času? Toť otázka.

Ale i přes to, že vám škola vzala tolik času, toho nedostatkového zboží, dala nám i spoustu jiných věcí. Kamarády, se kterými si užijete spoustu legrace, můžete si od nich půjčit propisku, sešit, peníze, anebo si s nimi jen tak zapářit. Dala nám vzdělání, vzdělání, které nikdy nepoužijeme a zbytečně nám zaplní paměťovou kartu, vzdělání, které sice sem tam využijeme, ale které nám zase jenom zaplní paměťovou kartu, a konečně vzdělání, které budeme používat pořád, ale na to nám na paměťové kartě nezbude místo. A nakonec nám dala poznání, že lidé jako jazykovědci a jiní, co tvoří učebnice, jsou někdy takové kasty, že se občas divíme, jak mohli projít vysokou školou.

A nyní bych vás chtěl poprosit o minutu ticha, kterou bychom uctili památku „zesnulých“

devátáků, kteří odejdou 30.6. 2005 do středního ráje, kde se bohužel budou učit dále.

Sbohem, ale doufám, že na shledanou.

**Martin Farby Ulrich, 9.A,
absolvent 2004/2005**

Zdravím všechny primáty, opice, poloopice, hejkaly a Diany. Sešli jsme se zde, abychom pochovali naše hnízdo. Náš domov. Začínali jsme jako larvy a teď jsou z nás motýli a všelijaká jiná havěť. Naše hnízdo nás naučilo, jak to v divočině chodí, kam jít lovit práci a jak ji lovit. Po dobu devíti let jsme prošli mnoha fázemi života. Někteří z nás měli problémy se správnou intonací cvrlikání nebo jak správně skákat ze stromu na strom.

Ale dnes je z nás imago. Téměř dospělý jedinec, který dokáže samostatně lovit potravu a obstarat si samičku či samečka. Co jiného v našem věku potřebujeme? Moudré sovy nás naučily mnohé roztodivnosti, ale byly něco jako naši rodiče. Patřily do smečky. Jako malá larva jsem měl sen, že budu jednou velká opice, prostě velké zvíře a doufal jsem, že moje smečka mě k tomu dovede. Noru mi ukázali, ale vejít jsem musel sám.

Já doufám, že teď budu mluvit za všechny, když řeknu, že náš starý strom neuschne a neztratí kořeny, protože já na něj nezapomenu. Sbohem nektare, sbohem smečko. Já nezapomenu.

**Jindřich Henry Světnica, 9.B,
absolvent 2004/2005**

(...)

Dali mi do ruky papír a plnicí pero a řekli: „Piš“, ale já to neuměl. Ptali se mě na vzoreček H₂SO₄. „Co to asi bude?“ ptal jsem se já. A tak jednoho ne moc pěkného dne mě dovedli do ZŠ Husova 17. Táta se na mě otočil a řekl: „Ha, a máš to. Odted' budeš muset chodit do školy.“ A já se rozbrečel. (...)

Jakub Cuba Sedlák, 9.B, absolvent 2004/2005

(...)

Tak zdar! Baráku růžové nebo jakési divné barvy, vzpomínej na nás v dobrém a neboj se, jestli nezemřeme, tak se dojdeme podívat.

Jiří Juris Kotolan, 9.B, absolvent 2004/2005

NAŠE DĚTI

Mateřská škola

Balajková Marie	Fatrdla Miroslav	Mečkovská Nella
Bajerová Marie	Hájková Františka	Mertlová Viktorie
Bláhová Nikol	Klečková Adéla	Neuwirthová Solongogereľ
Csupori Pavel	Klozík Patrik	Ondrušková Veronika
Hulc Aram	Krejčí Martina	Procházka Jakub
Hyžlková Kristýna	Kunická Kristýna	Suchá Dominika
Janulík Martin	Matějčíek Jakub	Škarpišková Veronika
Ježek Josef	Mečkovská Emma	Walla Filip

Rašínova

I. A

Auda Michael	Hrušková Alžběta	Rotreklová Magdaléna
Bílý Kryštof	Kabeláčová Anna Antonie	Řezníček Martin
Brožinová Sabina	Kozák Jakub	Šamalíková Tereza
Brýdl Ondřej	Křížová Veronika	Šibor Vojtěch
Fidrmucová Lucie	Lněnička Adam	Škrabal Hynek
Galle Šimon	Nozarová Johana	Štika Adam
Horký Jan	Partyka Petr	Vyhňáková Sára
Horváthová Veronika	Plewková Natálie	
Hrdina Marian	Pokuta Filip	

I. B

Bešková Martina	Kučera Jan	Rychtář Vít
Deutschová Julie	Kypson Tomáš	Sedlák Marek
Drahoš Jan	Mašková Natálie	Smejkal Ondřej
Hotová Kristina	Matušková Daniela	Smutná Simona
Hrdlička Ondřej	Novotný Marek	Šárník Matěj
Jandová Veronika	Pazourek Petr	Tomšík Filip
Knappeová Barbora	Pilátová Michaela	Trubačík Jan
Kratochvílová Eva	Pišková Alžběta	Viskot Tomáš

I. C

Fléglová Daniela	Petrová Laura	Šeholi Valža
Gabrielová Adéla	Pincová Nikola	Šmerák Antonín
Gažiová Anna	Polesná Tereza	Štefan Marek
Hlaváč Jimmy	Rotter Tomáš	Štěpánová Ester
Chrástek Jakub	Slezák Martin	Veselá Martina
Jelínková Barbora	Smutná Nikola	Vyžrálek Patrik
Křištofová Klaudiv	Šahurič Natanael	

I. D

Dlouhá Monika	Hrdlička Michal	Paco Roman
Dočkal Martin	Kobzáková Kristýna	Palma Zavala Manuel
Doubková Monika	Kouba Nicolas	Roubalová Ester
Funti Patrik	Kužnini Robert	Svoboda Ivo
Goldmannová Kristýna	Labrache Karim	Sýkorová Leona
Horváthová Samantha	Landori Gino	Šlampa Vojtěch
Hráčková Petra	Okafor Jennifer	Urdynets Taras

II. A

Arabo Sedrik	Horecza Kristýna	Pluháček Jan
Beránková Veronika	Horváth Tomáš	Pouлік Filip
Břoušková Veronika	Chaloupková Alena	Rosický Ivo
Fialová Karolína	Jurdová Johana	Říčka Michal
Gombíková Johana	Kaločová Evelína	Sedláčková Hana
Hlaváček Ondřej	Kučerová Kristýna	Skoták Adam
Hooper Adam	Mikulka Filip	Smolková Kristýna

II. B

Beránková Nikola	Liška Jan	Pospíšil Jan
Bohdálek Petr	Maková Alena	Skoupý Josef
Franta Drahomír	Nováček Jiří	Stránská Jana
Karasová Gabriela	Novák David	Šimková Sylvie
Krásenská Daniela	Plšková Viktorie	Vudková Nikola

II. C

Effenbergerová Aneta	Koudelka Stanislav	Hoang
Faltýnek Jaroslav	Kovář Daniel	Nosál Teodor
Ferková Barbora	Křen Samuel Iren	Papajová Šárka
Jakubcová Eliška	Lakatošová Samanta	Pokorná Adéla
Jonáš Patrik	Lengal Nicolas	Šidlík Michal
Karásek Patrik	Mikůšová Klára	Ženatý Matěj
Kohoutová Veronika	Nguyen Danh Manh	

III. A

Adamcová Tereza	Horčicová Tereza	Lovecký Filip
Boraňová Michaela	Houbová Kristýna	Maňásek Erik
Brydl Zdeněk	Hrušková Anežka	Oujezdská Emanuela
Cachová Iveta	Chvátal Rodrigo	Pacek Dominik
Cachová Kristýna	Kopřiva Andrej	Petrovičová Klára
Funti Tomáš	Kos Francisco	Valdhans Jakub
Hamemík Marek	Kotolan Michael	Valdhans Jan
Havlíčková Kamila	Králová Tereza	Vlach Dominik
Hofbauerová Lucie	Krásenský Martin	Weber Bartoloměj

III. B

Bonomo Aldo	Hlaváčková Kateřina	Rafaelová Lenka
Březina Patrik	Hlaváčková Tereza	Rosická Kateřina
Bubník Šimon	Hlavičková Nikol	Řezaninová Denisa
Čemohorská Darina	Kašíková Kristýna	Svoboda Simon
Dědek Jan	Kopečný Josef	Šámík Jakub
Divišová Štěpánka	Kozlovská Anna	Vacek Adam
Fryauf Martin	Kubowský Jan	Viskot Dominik
Gabčo Štefan	Milec Martin	Zoubek Tadeáš
Havlátová Hana	Páleník Jan	

IV. A

Bilík David	Melich Jonatán	Tošovská Olga
Danielová Ester	Nozar Matěj	Vu Phuong Thao
Hlaváček Jan	Rod Tomáš	Zahradníček Filip
Kobzová Tereza	Řehořková Magdalena	Zouhar Šimon
Kohoutková Lucie	Sobol Jan	Žárská Tereza
Košťálová Iveta	Szalková Nikola	
Kraus Frank	Šmejkalová Klára	

IV. B

Baghdasaryan Armen	Klatovský Vojtěch	Pečinka Tomáš
Baghdasaryan Karine	Kobská Barbora	Plichtová Anna
Ciancimino Sára	Kobský Šimon	Popovičová Petra
Císař Milan	Kočendová Sabina	Scherrer Kevin
Čechová Gabriela	Kropáčková Adéla	Šišková Nikola
Dvorzhak Vitaliy	Neužil Darek	Škrabal Josef
Glosserová Kristýna	Ostřížek Jan	Vařeková Linda

IV. C

Bílý Karel	Matonohová Eliška	Peč Pavel
Hlaváčková Hana	Meduna Tomáš	Špačková Ema
Kalejová Vanesa	Nosek Vítězslav	Uher Jakub
Kašpárková Michala	Novák Filip	Vágnerová Magdaléna
Krásenská Lucie	Onderková Tereza	Válek Marek
Kučera Matěj	Pachl Bohumír	
Los Marek	Pavlišťik Daniel	

V. A

Aliwi Hišam	Janečková Anna	Pikna František
Brom Jan	Janečková Šárka	Prokop Lukáš
Cočev Dominik	Juřicová Jana	Prudil Martin
Čepelová Miriam	Kornhauser Vojtěch	Šmídek Patrik
Dvořáček Jan	Michejeva Anastasija	Ulrichová Kateřina
Greinerová Dana	Nebuchla Martin	
Chalupová Martina	Osouch Libor	

V. B

Beránek Jiří	Jakubek Aleš	Šilhavá Valerie
Bešková Marta	Karasová Šarlota	Šimek Daniel
Cvetler Dominik	Kopáčková Dominika	Špačková Dominika
Dubeková Petra	Losová Jana	Vymazal Ondřej
Dvorský Jakub	Mazánek Tomáš	Vyskok Jan
Hubatková Petra	Münzová Dita	Zoubková Markéta
Hudeček Robert	Pakostová Adéla	

V. C

Blatný Mikuláš	Hubíková Eliška	Kubíčková Natálie
Boraň Tomáš	Janča Jakub	Lachman Petr
Dvorzhak Maryna	Jančová Anna	Leskovjan Tomáš
Fiurášková Markéta	Kerndl Robert	Phan Marian
Hebesh Veronika	Kraplová Dita	Sochatzi Jakub
Hlávková Nikol	Krejčí Markéta	Vurm Kryštof
Holasová Nikola	Křenová Klára	

VI. A

Aliwiová Mona	Hudcová Eliška	Mičánek Karel
Bartl Lukáš	Javorský Tomáš	Olahová Isabella Ann
Bednářík Vladimír	Kadlečková Kateřina	Režňák Jan
Blechová Eliška	Káfoňková Jana	Rymešová Denisa
Bolechová Vendula	Klásková Kristýna	Sosiková Kristýna
Čemohorský David	Klaška Filip	Strejc Andronik
Čípková Tereza	Klozik Libor	Strouhal Jakub
Dang Thi Thanh Huyen	Krátká Kateřina	Večeřová Zuzana
Donné Jan	Křivánek Michael	Zacha Martin
Hanák Lukáš	Magna Maxmilián	

VI. B

Alexander Štěpán	Hertelová Viola	Mayerová Monika
Faltýnková Eva	Kamzíková Michaela	Mikulková Sára
Foltýn Jan	Kantorek Jaroslav	Navrátil Matěj
Gellner Herbert	Karapetyan David	Petřík Petr
Goliášová Zita	Kornhauser Libor	Phan Tuan Anh
Hamerník Martin	Kosová Anna	Procházka Vojtěch
Havlíčková Kristina	Macháček Roman	Sazonov Viktor
Hebelková Veronika	Marková Nikola	Špaček Oskar
Hercegová Eva	Matějček Martin	Válková Sabina

VII. A

Čejková Kateřina	Plichtová Kateřina	Toman Richard
Dočekalová Lucie	Pospíšilová Andrea	Topinka Jiří
Drkalová Eliška	Svoboda Matěj	Vozdecká Veronika
Hadraba Roman	Šembera Michal	Vurbs Jan
Jančová Barbora	Štollerová Karolína	
Košťál Karel	Tolvaj Pavel	

VII. B

Cavallini Rebecca	Kocar Ondřej	Piknová Veronika
Daniel Tomáš	Kukrechtová Anna	Pospíšilová Leona
Dohnálková Kristýna	Kumhala František	Rafaelová Diana
Ferková Natálie	Mičánek Jan	Rajnoha Adam
Fidrmuc Lukáš	Okrój Marek	Vašek Tomáš
Jurygáček Ivo	Pavlík Denis	

VIII. A

Beránek David	Kraus Jan	Soukupová Svatava
Bílek Richard	Křivánková Veronika	Šemberová Sabina
Bilík Tomáš	Kunc Leon	Šťastná Klára
Cočevová Sara	Martinkovič Robin	Válek Tomáš
Drábík Marek	Otoupalíková Kristýna	Veselý Tomáš
Hájková Petra	Režňáková Stanislava	Vondráček Jiří
Klvač Jakub	Rusňáková Lenka	
Králík Vojtěch	Rychlíková Nikola	

VIII. B

Bonomová Nella	Koudelka Václav	Plšková Barbora
Bryson Broněk	Kristová Barbora	Radochová Veronika
Dvorská Kristýna	Kryštof Julius	Seroiszková Aneta
Elblová Marie	Kunová Nicole	Skýpala Jan
Greinerová Simona	Müller Jan	Štrbová Viktorie
Hodinářová Adéla	Nguyen Thi Phuong	Tošovská Tereza
Chlubná Barbora	Anh	
Klanicová Kristýna	Nozar Jakub	

IX. A

Baghdasaryan Sargis	Kryštofová Sára	Roháček Marek
Bartlová Zuzana	Novotná Nikol	Roztočilová Andrea
Bielčíková Jiřina	Paione Veronica	Sobocik Miroslav
Hebelková Andrea	Panáček Jití	Šaman Radek
Hlávka Daniel	Pavličková Nicole	Valda Tomáš
Homolová Veronika	Pilař Petr	Vu Thi Thanh Thuy
Hudcová Gabriela	Plhák Vlastimil	Záleský Daniel
Jordán Vojtěch	Plchová Eliška	
Kantorek Ivo	Prokeš Matěj	

IX. B

Bolechová Michaela	Koutný David	Rudiš Martin
Deutsch Martin	Kováčiková Romana	Rychlá Barbora
Dvořák Josef	Kuřilová Ivona	Smrkovská Jana
Fedák Robert	Nguyen Hoai Nam	Šumberová Heidi
Glosserová Monika	Nohejl Tomáš	Toufarová Anna
Halačka Jiří	Ondráček Leon	Toufarová Marie
Chlupová Renata	Opatřil Petr	Vaňková Romana
Jílková Veronika	Opluštilová Linda	Wolfová Vendula
Kamenská Denisa	Pospíšilová Petra	Žalkovský Pavel
Karásek David	Přichystalová Denisa	

Seznam pracovníků školy

Rašínova

Lena Bušová	Kateřina Kosová	Markéta Staníčková
Romana Dvořáková	Alena Malečková	Iva Škrabalová
Ivana Grundová	Marcela Nečasová	Ivana Urbánková
Klára Hájková	Petra Peterková	
Irena Klevetová	Eva Rudišová	Na mateřské dovolené
Vladimíra Kolková	Radka Skopalová	Kateřina Ščudlová

Družina

Zdeňka Csuporiová	Na mateřské a rodičovské dovolené
Šárka Di Pietrová	Sylva Slámová
Kamila Jeřábková	Jindřiška Tlustošová
Magda Pokorná	Leona Hlavatá
Kateřina Vodáková	

Mateřská škola

Pedagogičtí pracovníci	Provozní pracovnice
Martina Klečková	Miroslava Zdražilová
Barbora Valová	

Husova

Andrea Audová	Táňa Křenová	Jana Svobodová
Lukáš Bajer	Marie Kudelová	Ludmila Šanderová
Leona Běhounková	Vladan Kupsa	Roman Tlustoš
Věra Brlicová	Jana Matoušková	Eliška Vardanová
Dana Ciglová	Kateřina Míčová	
Jakub Cimala	Eva Moškvanová	Pracovníci na rodičovské dovolené
Jarmila Filoušová	Eliška Musilová	Ivana Černá
Jiří Gončár	Marie Neužilová	Barbora Bočková
Gabriela Ježková	Věra Pacíková	Jitka Hanzálková
Miroslava Kohoutková	Zdeňka Příborská	Lucie Novotná
Marie Kostíková	Dagmar Řiháčková	

Provozní pracovníci

Cikán Josef	Ludmila Machková	Lubomír Šnirych
Petr Hezina	Jan Měřínský	Danuše Štěpánková
Božena Hrnčířová	Stanislava Navrátilová	Libuše Vacková
Anna Kupská	Blanka Pantůčková	Zdeňka Zapletalová
Jana Králíčková	Eva Polmanová	
Jarmila Launová	Jana Rysová	

Husova School

Husova School (or, in terms of Czech language “Basic School and Kindergarten Brno, Husova 17) is situated almost in the middle of Brno, the capital of Southern Moravian Region. It’s also the second largest town in Czech Republic with almost 380,000 inhabitants. The building was opened on 12th May 1883 with a golden key. It was called after its “patron” Prince Rudolf of Habsburg as a “School of Crown-Prince Rudolf”.

The school itself consists of four separate working-places. The smallest unit is an associated kindergarten with 25 pupils, which became part of school in 1996. It lies at Jánská Street approximately 1 km from the main centre. Though separated, it follows the same educational principles based on the Dalton Plan. It means that our pupils have the opportunity to learn the Dalton “techniques” in very early age (and almost in the beginning of their “school careers”).

The second small unit is a rented swimming-pool at Rašínova, where we teach swimming for almost 20 other Brno basic schools. The swimming pool (it is more of a watering place) lays something like 100 meters from the third, largest unit of our school – the primary level (or so called, 1st Grade) in the building of a former German Girls’ School of Princess Štěpánka, wife of the Prince Rudolf of Habsburg. You can find about 350 pupils there. The group is divided in two parts, partly because of room-problems, partly deliberately. The 5th classes, which belong according to educational standards still to the 1st grade, are placed in the fourth school unit – the lower-secondary level (2nd Grade) where they study with 170 other older pupils. Taking the numbers down, there are more than 520 pupils attending the school, which are taught by 40 teachers and cared after by other members of operating staff.

In 1994 the school started with three other Brno schools to implement Dalton principles of freedom (or these days more often called “responsibility” to avoid negative connotations with “anarchism in classes”), independence and cooperation. Using the alternative (or innovative) teaching method clearly became popular; the Czech Dalton Association was founded in 1996. Five years later the school became also a member of Dalton International organization which promotes innovative teaching all over the world.

The school is not a typical “Dalton school” as they are known from Australia or the USA. Curriculum is divided into “typical” lessons and Dalton assignments by the responsibility of each teacher; however, the Dalton principles are present in all classes. Pupils are encouraged to take over responsibility for their education, they are challenged to co-operate with their classmates and work independently on the teacher. The “Dalton-assignment” are worked on in block Dalton lessons (primary level) or long-term Dalton assignments (lower secondary). Many of the teachers also use form of project method and so there many projects spread through the school year. Among many on the primary level, children learn basics of Highway Code in cooperation with the police, there is a project Universe with Brno Observatory or “Life-In-Darkness” which shows pupils what is like not to see. Among lower-secondary pupils, the most popular project is “Night at Husova” which is exactly what the name is – after a series of workshops on arts, creative writing, creative photography and others, the students sleep at school.

English is taught from the 1st class, second language is offered in the 7th class. However, students may pick from options also French, German and Russian (since 5th class). The school offers many other optional subjects, such as Games, Sports, Modern Gymnastics, Art and Pottery on the primary level, Conversation lessons in English, Games, Media Education or Choir on the lower-secondary.

Twice a year (before Christmas and main holiday in June) there are school festivals taking place in Assembly Hall at Husova. The hall is also used for regular Dalton events: international conference of Dalton International and Czech Dalton Association event in early Fall. (Czech Dalton Association resides at Husova, too.)

Pohled na budovu z přelomu 19. - 20. století.

Grafický list vydaný u příležitosti otevření školy

Zlatý klíč, kterým byla škola slavnostně otevřena

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA

VYSVĚDČENÍ
o prospěchu a chování za I. a II. pololetí

Jméno žákův: *Janek, Jaroslav* Matriční číslo: *123456*

Třída: *III. B* Škola: *Č. 1. v Praze*

Datum vydání: *15. 6. 1952*

Průměr	I.	II.
Prospěch	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
Chování	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
Průměr celkový	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
Číslo žáků	<i>10</i>	<i>10</i>
Průměr třídy	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
Průměr učitelů	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
Průměr rodičů	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
Průměr školní rady	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
Průměr celkový	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>

Škola: *Č. 1. v Praze* Datum: *15. 6. 1952*

Matriční číslo: *123456*

Vydáno: *15. 6. 1952*

Vysvědčení z roku 1952

Plakát zvoucí na divadelní hru, 1947

Rekonstrukce fasády budovy v roce 1998

Jazyková učebna, 1996

Módní přehlídka žáků, 1997

Kouzelnická angličtina – výuka v 1. třídě, 2007

Soutěž v aerobiku brněnských škol, 2007

Projekt „Kytice ve storyboardech“, 2008

Projekt „Brno“, 2008

Mikulášská nadílka, 2007

„Husovská noc“, 2007

Projekt „Život ve tmě“, 2007

Kreslení triček, 2006

Papoušci, I. stupeň, 2007

Město, I. stupeň, 2007

Stromy v květu, I. stupeň, 2007

Masky, I. stupeň, 2005

Práce žáků, I. stupeň

Aura postavy, II. stupeň, 2006

Piccasovské variace, II. stupeň, 2007

Stíny v parku, II. stupeň, 2007

Keramika, I. stupeň, 2008

Keltské slunce, II. stupeň, 2007

Učitel'ský sbor I. stupeň, 2008

Učitel'ský sbor II. stupeň, 2008

Provozní pracovníci, 2008

Detail štítu budovy, 2008

Naši sponzoři

EDUCA s. r. o.

Puškinova 738/30
682 01 Vyškov

Odborná literatura, učebnice, skripta na...
www.odborneknihy.cz
... snadno, rychle a za bezva ceny.

TONERCENTRUM, s. r. o.

Křižíkova 70b
612 00 Brno

A-SERVIS LIPKA, s. r. o.

Ječná 29a
621 00 Brno

KB PLUS, s. r. o.

Štefánikova 48
612 00 Brno

Ing. Milan Matoušek

Irkutská 3
625 00 Brno

TEVOX, s. r. o.

Nové sady 28
602 00 Brno

Velkoobchod Štěpán

Kraví hora, areál VUT, blok 18
602 00 Brno

ČINEX stavební společnost, spol. s r. o.

Křenová 52
602 00 Brno

ZEDNÍČEK a.s.

Kunovice č.p. 1482
686 04 Kunovice

MoraviaTisk Vyškov, spol. s r. o.

Pustiměř 180
683 21 Pustiměř

125 let Husovky

Textová část : Roman Tlustoš, Lukáš Bajer

Fotografie : Archiv města Brna, školní kroniky, Emanuel Ašenbryl, Jarmila Koukalová

Vydala: ZŠ a MŠ Brno, Husova 17 v roce 2008 jako příležitostný tisk

Grafický návrh obálky: Adam Háyek, absolvent 2007

Grafický návrh: Lukáš Bajer

Tisk: MoraviaTisk Vyškov

Děkujeme všem, kteří se zapojili do tvorby almanachu.